

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a V-a ORDINARĂ – DECEMBRIE 2012

Ședința din ziua de 6 decembrie 2012

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă.
2. Dezbateri asupra ordinii de zi și aprobarea ei.
3. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.874 din 27 aprilie 2012 pentru modificarea și completarea Legii nr.91-XVI din 5 aprilie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor (*art.3, 4, 9 ș.a.*).
4. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.2669 din 12 noiembrie 2012 pentru modificarea și completarea Legii nr.489-XIV din 8 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale (*art.1, 5*).
5. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.2060 din 20 septembrie 2012 cu privire la modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (*art.93, 405, 416¹*).
6. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.1246 din 8 iunie 2012 pentru modificarea și completarea Codului penal nr.985-XV din 18 aprilie 2002. Pentru lectura a doua, proiectul de Lege nr.1246, ca alternativă, se va comasa cu proiectul de Lege nr.2671, ca bază.
7. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.2671 din 12 noiembrie 2012 pentru completarea unor acte legislative (*Codul penal – art.242¹, 242², 333, 334; Codul de procedură penală – art.132⁸*). Pentru lectura a doua, proiectul de Lege nr.2671, ca bază, se va comasa cu proiectul de Lege nr.1246, ca alternativă.
8. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.1147 din 29 mai 2012 pentru modificarea unor acte legislative (*Legea Curții de Conturi – art.14, 16; Legea cu privire la aprobarea Regulamentului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, structurii, personalului-limită și a modului de finanțare a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal*).
9. Dezbaterile și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.2615 din 7 noiembrie 2012 cu privire la declararea anului 2013 Anul Spiridon Vangheli.
10. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.2002 din 13 septembrie 2012 pentru completarea articolului 53 din Legea învățământului nr.547-XIII din 21 iulie 1995.

11. Dezbateră și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.2838 din 28 noiembrie 2012 cu privire la aprobarea bugetului Comisiei Naționale a Pieței Financiare pe anul 2013.

12. Dezbateră și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.2930 din 6 decembrie 2012 pentru modificarea și completarea hotărârii privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Parlamentului nr.3 din 12 ianuarie 2011.

13. Ora Întrebărilor.

14. Declarația domnului deputat Mihai Godea.

Ședința începe la ora 10.12.

Lucrările sînt prezidate de domnul Marian Lupu, Președintele Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Plahotniuc, prim-vicepreședinte al Parlamentului, și de doamna Liliana Palihovici, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Bună dimineața.

Rog să vă ocupați locurile dumneavoastră, începe ședința plenului Parlamentului.

Secretariatul,

Rog să anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 93 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Deliu Tudor, Jantuan Stella, Popa Victor – în delegație; Apostolachi Iurie, Vieru Boris – din motive de sănătate; Sîrbu Serghei, Starîș Constantin, Tkaciuk Mark.

Domnul Marian Lupu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Constat caracterul deliberativ al ședinței. Rog să onorăm Drapelul Țării. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Mulțumesc.

Stimați colegi,

La ordinea de zi. Este proiectul ordinii de zi, aprobat de către Biroul permanent și supus atenției plenului Parlamentului. Dacă sînt propuneri adiționale, vă rog.

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Eu nu cred că e bună practica aceasta când primim ordinea de zi în debutul ședinței de plen, pentru că este nevoie și de timp de a ne pregăti pentru aceasta.

Dumneavoastră, în calitate de Președinte al Parlamentului, eu cred că este bine să rezervați și timp suficient pentru deputați, ca să se pregătească. Cel puțin să vadă care sînt proiectele.

Întrebarea mea este cu legile de reformă a Poliției și a Corpului de carabinieri, dacă se regăsesc?

Domnul Marian Lupu:

Da, ele se regăsesc.

Domnul Mihai Godea:

Și, vă rog, să mă înscrieți cu o declarație la sfîrșit de ședință.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

De acord.

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

În primul rînd, vreau să atrag atenția că sînteți incapabili să organizați activitatea Parlamentului. Deci s-a pornit Parlamentul la 10.13. Aceasta așa, ca o remarcă generală.

Doi. Domnule Lupu,

Dumneavoastră ați avut un comportament obraznic data trecută, vinerea trecută, inclusiv la adresa mea. De aceea, vreau să vă rog ca dumneavoastră să vă cereți scuze în public pentru reacția inadecvată pe care ați avut-o în ședința de vineri.

Și acum un moment ... Acum, zilele acestea a avut loc reuniunea șefilor de state CSI de la Așhabad. Eu nu prea am înțeles cine la noi este Șef de stat? Și cu ce împuterniciri a mers persoana care a mers și a reprezentat Republica Moldova? Și doi. De ce nu a fost ministrul de externe la reuniunea ministerială CSI, care a precedat ședința șefilor de state? Și dacă s-au semnat documente în cadrul acestei reuniuni? Și, de aceea, respectiv, aș vrea foarte mult ca să vină domnul Leancă, ca să ne povestească ce face el și cu ce se ocupă. Și de ce nu găsește timp ca să meargă la astfel de reuniuni importante?

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Pentru asemenea informații, solicitări de informații, astăzi sîntem ziua de joi – Ora întrebărilor, rog să profitați de acest compartiment al ședinței plenului Parlamentului și să înaintați toate cererile pentru informații care vă interesează.

Microfonul nr.4.

Doamna Irina Vlah – Frațiunea PCRM:

Господин Председатель,

Я хотела бы обратиться ко всем лидерам Альянса по поводу того, что в последнее время очень часто звучат обвинения в адрес руководства автономии в лице и башкана Гагаузии, и Народного Собрания. Доходит до того что их называют вошью в районе, Народное Собрание приравнивают к местному совету, Гагаузию приравнивают к району.

Обращаюсь к каждому из руководителей, чтобы прекратить все эти высказывания, обвинения. Потому что это избранные лица, избранные народом Гагаузии, их надо уважать, они действуют в соответствии с законодательством – Законом об особом правовом статусе Гагаузии. Это первое.

Второе. 30 ноября 2012 года Народное Собрание проголосовало за проведение референдума по Таможенному союзу в первом чтении, и завтра должно пройти заседание, на котором эта инициатива должна быть проголосована во втором чтении.

По нашей информации, происходит очень сильное давление лидеров Демократической партии на депутатов Народного Собрания, чтобы на завтрашнем заседании эта инициатива не рассматривалась. Просим вас не вмешиваться в работу Народного Собрания Гагаузии.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Miron Gagauz – Frațiunea PCRM:

Большое спасибо.

Господин Председатель,

Я хотел бы проинформировать депутатов Парламента о том, что в последнее время, вернее в последнее годы, складывается крайне сложная обстановка на Железной дороге Республики Молдова. Есть на это объективная причина, но большей частью это субъективная причина, связанная с тем, что в принципе нарушена система управления железной дорогой, и это в конечном итоге начинает давать сбои.

В июне прошлого года Профсоюзы работников железнодорожного транспорта озаботились складывающейся ситуацией и попросили меня выйти с законодательной инициативой об отмене 21 статьи Кодекса железнодорожного транспорта, которая запрещает работникам железнодорожного транспорта защищать свои права путем забастовок.

Внимательно изучив ситуацию, мы пришли к выводу, что данная статья противоречит положениям статьи 45 Конституции Республики Молдова и положениям Кодекса о труде. В связи с этим мною была зарегистрирована законодательная инициатива за № 2671 от 6.12.2011 года. Я прошу Вас включить данный проект в повестку дня с целью установить справедливость и дать возможность железнодорожникам отстаивать свои права.

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Victor Mîndru – *Fracțiunea PCRM:*

Vă mulțumesc.

Propun includerea în ordinea de zi a proiectului de Hotărîre nr.2011 din 14 septembrie 2012 cu privire la Pachetul energetic trei al Tratatului de constituire a Comunității Energetice.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Iurie Muntean – *Fracțiunea PCRM:*

Luînd în considerare multiplele încălcări comise în cadrul adoptării, inclusiv cele ale Constituției Republicii Moldova și, în special, în ceea ce privește dreptul la libera exprimare și dreptul la asociere, precum și inadmisibilitatea cu standardele europene, în repetate rînduri expuse de înalți oficiali europeni, și drept consecință pericolul de aprofundare a procesului de destabilizare și radicalizare a societății pe fondul politicilor distrugătoare și eșecurilor neconținute ale Alianței de guvernare în domeniul social și cel economic și, în ultimă instanță, onorat Parlament, în lumina Hotărîrii Curții Constituționale din 4 decembrie curent, reiterez propunerea de includere în ordinea de zi a proiectului de Hotărîre nr.2109 din 26 septembrie 2012 privind abrogarea Hotărîrii nr.191 din 12 iulie 2012 privind aprecierea istorică și politico-juridică a regimului comunist totalitar din Republica Sovietică Socialistă Moldovenească și a proiectului de Lege nr.2110 din 26 septembrie 2012 privind modificarea unor acte legislative, ce prevede abrogarea normelor introduse prin Legea nr.192 din 12 iulie 2012 privind completarea unor acte legislative, prin care, de la 1 octombrie 2012, se interzice simbolică secera și ciocanul.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Doamna Inna Șupac – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Cu câteva zile în urmă, pe data de 3 decembrie, cu prilejul Zilei Internaționale a Persoanelor cu Dizabilități, mai mulți dintre acei prezenți în sală au rostit vorbe frumoase: precum că statul face tot posibilul ca această categorie de persoane să fie integrată în societate.

Au trecut două zile și, iată, au apărut materiale video care ne prezintă realitatea, cum, într-adevăr, oameni cu dizabilități se integrează în societatea moldovenească. Cred că toți ați văzut, că sînt înregistrări video, cum copiii invalizi de la Școala-Internat din orașul Orhei sînt hrăniți cu mîncare cu viermi. Eu sper că toți noi conștientizăm că este un caz ieșit din comun și inacceptabil.

Concomitent, profesorii, pedagogii din această instituție recunosc, în mod public, că ei sînt presați de către conducerea acestei instituții să tacă.

Din aceste considerente, Frațiunea noastră solicită ca astăzi să fie prezente doamna Maia Sandu, ministrul educației, și reprezentantul Ministerului Muncii, Protecție Sociale și Familiei, ca să ne prezinte o informație amplă cu privire la alimentarea copiilor în școlile-internat, reieșind din acest caz.

Totodată, stimați colegi, noi așteptăm reacția dură a colegilor de partid ai doamnei Lidia Popa, directorul acestui internat, care, recent, a devenit membru al Consiliului Național al Partidului Democrat.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Anghel – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Solicit ca, la Ora Guvernului de astăzi, să fie invitat ministrul agriculturii și industriei alimentare Vasile Bumacov, care să ne răspundă la două întrebări.

Prima întrebare. În scopul lichidării consecințelor secetei din anul curent, Guvernul a promis compensații pentru agricultori cîte 200 de lei la hectar, precum și pentru ramura zootehniei – ajutoare cu nutrețuri combinate. Ne interesează: de ce pînă în prezent nu s-au acordat aceste ajutoare?

Domnul Marian Lupu:

Domnule Gheorghe,

Nu vă supărați, vă rog.

Eu, pur și simplu, vreau să vă aduc aminte de un lucru, că invitațiile, care se fac astăzi, ele sînt pentru joia viitoare la Ora întrebărilor. Și v-aș ruga foarte mult să uzați de Ora întrebărilor astăzi la sfîrșitul ședinței, pentru a face această invitație. Fiindcă o asemenea propunere, la început de ședință, poate să se refere doar la ordinea de zi, cea pe care o aveți în fața dumneavoastră. La aceasta am vrut doar să atrag atenție.

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Anghel:

Eu solicit ca domnul ministru să vină astăzi. Și dînsul trebuie să știe care sînt întrebările, ca să ne răspundă.

Domnul Marian Lupu:

Nu, Regulamentul scrie foarte clar...

Domnul Gheorghe Anghel:

Dați-mi voie să termin prima întrebare, domnule Președinte.

Domnul Marian Lupu:

Nu. Domnule Gheorghe,

Regulamentul scrie foarte clar: invitațiile azi pe joia viitoare. Astăzi, la sfîrșit de ședință, avem Ora întrebărilor. Exact timpul potrivit ca să înaintați aceste invitații, aceste întrebări. Să acționăm conform Regulamentului. Chiar eu vă rog foarte mult.

Domnul Gheorghe Anghel:

Dați-mi voie să termin, vă rog. Pînă joia viitoare o să fie tîrziu. Astăzi, sînt invitați agricultorii la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, impuși să semneze că sînt de acord să primească doar cîte 56% din calculele pe care le-au prezentat pentru aceste compensații. Și deja ei semnează, fiindcă sînt amenințați că, dacă nu semnează, atunci ei nu vor primi deloc aceste compensații.

Domnul Marian Lupu:

Deci dumneavoastră, să înțeleg, insistați ca această invitație să fie ca parte componentă a ordinii de zi? Aceasta am vrut.

Bine. Am înregistrat acest lucru.

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Anghel:

Încă o întrebare pentru ministrul agriculturii ...

Domnul Marian Lupu:

Nu-i întrebare, domnule Gheorghe.

Domnul Gheorghe Anghel:

... la care să răspundă tot astăzi.

Domnul Marian Lupu:

Invitație, da? Vă rog, spuneți-o.

Domnul Gheorghe Anghel:

Da. A doua întrebare este: după informația de care dispunem, cîteva companii din Federația Rusă s-au adresat către ... importatorii de legume și fructe

s-au adresat cu o scrisoare către Prim-ministrul Vlad Filat, în care se menționează că ministrul agriculturii și industriei alimentare Vasile Bumacov a monopolizat exportul de legume și fructe din Republica Moldova.

Ei au comunicat că există o schemă corupțională care se bazează pe următoarele momente: la indicația orală a ministrului agriculturii și industriei alimentare Vasile Bumacov, din august 2012, s-a interzis eliberarea certificatelor fitosanitare, ele fiind eliberate doar dacă exportatorul acceptă ca marfa să fie livrată unui singur importator din Rusia „Rusimpex.” Doar în așa condiții se eliberează certificatul fitosanitar, se scoate postul fiscal și se dă undă verde pentru export.

Solicitați ca domnul Bumacov să vină cu explicații: de ce dumnealui personal creează bariere artificiale pentru exportul din Republica Moldova, în loc să susțină producătorii locali?

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat, da.

Colegul de la microfonul nr.4 a fost primul. Vă rog.

Domnul Dumitru Diacov – Frațiunea PDM:

Stimați colegi,

Eu ... o reacție la ceea ce aici ... domnișoara Șupac, de la Basarabeasca, e îngrijorată de situația la o Casă de Copii din Orhei. Eu înțeleg că Frațiunea Comuniștilor când vine în Parlament, ei se ocupă cu fel de fel de ... cuvântul acesta îmi vine, dar nu-l spun, ca să dilueze atenția Parlamentului asupra proiectelor de lege, și cu fel de fel de nebunii, mă iertați, așa, Vladimir Nicolaevici.

În ceea ce privește informația de la această Casă de Copii. Eu vreau să spun că dumneavoastră impuneți activității din teritoriu să se ocupe și ei cu nebunii acolo. Este o aberație totală în ceea ce privește Casa de Copii de la Orhei. Dumneavoastră ați avut acolo o activistă Botnari Nina, care, de dimineața pînă seara, se ocupa cu fel de fel de năzbîtii și care destabiliza situația în acest colectiv. Și, iată, acum deputații prelungesc această activitate.

Eu vă rog foarte frumos, joia dumneavoastră transferați deja în Ora Guvernului această ședință.

Domnule Președinte,

La ordinea de zi dacă sînt propuneri, bine, dacă nu, s-a terminat discuția.

Domnul Marian Lupu:

Nu. Stimate coleg,

Vreau să vă zic că pînă acum toate luările de cuvînt, care au fost, ele se referă la ordinea de zi, inclusiv cu invitații aici, audieri ș.a.m.d.

Microfonul nr.5.

Domnul Ion Balan – Frațiunea PLDM:

Eu vreau să fac o lumină în ceea ce s-a vorbit de la microfonul nr.2. Deci, doar săptămîna trecută, vineri, Parlamentul a adoptat în a doua lectură rectificările

la buget cu privire la alocarea a 50 milioane de lei pentru subvenții la semănatul semănăturilor de toamnă și procurarea de furaje. Și nu a început încă nimeni să semneze vreun contract în acest context.

Astăzi, la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, sînt invitați agricultorii, pentru a semna contracte, de a-și primi subvențiile pentru ultimele pachete de documente care trebuie să le primească în baza măsurilor aprobate de către Guvern. Și insinuările acestea, care se aduc la adresa ministrului agriculturii și industriei alimentare și la adresa altora, sînt doar niște insinuări.

Și aș vrea ca acea scrisoare să fie adusă, s-o vedem și noi.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco – Frațiunea PCRM:

Domnule Diacov,

Eu v-aș recomanda să mergeți la Orhei, la această Casă-Internat și o să vedem: dacă o să mîncăți în fiecare zi cașă cu viermi și supă cu viermi, tot așa veți apăra membrul de partid al dumneavoastră la acest microfon în Parlament sau nu.

Dar acum la ordinea de zi. Avînd în vedere dezinformarea crasă și minciunile care au avut loc din partea ... Deci dezinformarea cetățenilor din partea celor patru televiziuni, care aparțin domnului prim-vicepreședinte al Parlamentului Plahotniuc-Ulinici, referitor la audierile de ieri la ședința Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică a Procurorului General și a Șefului Biroului Național Central „Interpol” din Moldova, care, pînă la urmă, n-au prezentat nici un document membrilor comisiei, care nu au răspuns pînă în ziua de astăzi în scris nici unui deputat la solicitările respective.

Ca să nu fie speculații pe viitor la acest subiect și ca Procurorul General din Republica Moldova să nu substituie Serviciul de presă al Biroului Național Interpol propun, repetat, organizarea audierilor Procurorului General și a Șefului Biroului Național „Interpol”, doamna Litvinova, la ședința în plen a Parlamentului cu participarea mass-media, cu transmisiunea în direct la „Moldova 1” referitor la următoarele subiecte: 7 aprilie; atacuri raider asupra sistemului bancar; rolul domnului Plahotniuc-Ulinic în evenimentele respective.

Și a doua propunere. Solicit explicații de la conducerea Parlamentului referitor la așa-numite deplasări pe linie parlamentară la care participă exclusiv deputații din Frațiunea Partidului Democrat.

Noi, deputații, nu cunoaștem absolut nimic despre rezultatele acestor deplasări, despre, de pildă, rezultatele deplasărilor domnului Plahotniuc la Riga, la Tallinn, în Polonia, în Italia. De cînd deputații și delegațiile parlamentare zboară cu ruta charter, cu avioane private pe linia parlamentară? Cine achită aceste cheltuieli? Cîți bani s-au achitat din bugetul de stat?

Îndemn toți deputații din Prezidium să termine cu acest turism politic și să informeze în scris toți deputații despre rezultatele acestor vizite.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Petkov – Frațiunea PCRM:

Спасибо господин Председатель.

У меня по повестке дня такое – приглашение министру иностранных дел и европейской интеграции, а также директору Бюро межэтнических отношений. Нам было роздано Соглашение между Молдовой и Эквадором, которое было подписано 30 октября, и уже 3 декабря оно было направлено на ратификацию, то есть месяц прошел.

Хочу вам сказать, что Соглашение между Молдовой и Украиной о сотрудничестве по обеспечению прав лиц, принадлежащих к нацменьшинствам, было подписано 17 декабря 2009 года и находится до сих пор, уже три года, в Бюро межэтнических отношений на некоем согласовании.

Вот пусть они придут сюда и скажут нам, как может длиться столько времени это согласование. Я прошу, чтобы этот вопрос был внесен в повестку дня на ближайшие две недели. И что не способствовало бы этому, чтобы оно было внесено сюда, если вдруг будет внесено в повестку дня.

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Înregistrat.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Frațiunea Partidului Liberal propune a fi introdus în ordinea de zi un proiect de Hotărâre de natură tehnică, nr.2930. Este vorba despre modificarea componenței nominale a unei comisii parlamentare.

Vizavi de insistențele doamnei deputat Vlah de a fi organizat în autonomia Găgăuză un referendum privind aderarea la Uniunea Vamală. Noi am solicita deputaților din această Frațiune să lase populația din autonomia Găgăuză în pace, să nu-i incite la acțiuni subversive împotriva statului Republica Moldova, să-i lase să trăiască în bună pace cu populația majoritară și cu celelalte popoare conlocuitoare din Republica Moldova. Aceste acțiuni ale dumneavoastră sînt foarte și foarte periculoase.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3

Doman Inna Șupac:

Vă mulțumesc.

Vreau să-i răspund unui deputat originar din satul Bașcalia, raionul Basarabeasca, că acest caz că copiii cu dizabilități, din această Școală-internat din raionul Orhei, sînt hrăniți cu mîncare cu viermi. Și acest caz a fost depistat nu de către cineva decît de către avocatul parlamentar responsabil pentru drepturile copiilor.

Și noi, ca deputați, trebuie să insistăm și să ne implicăm în așa caz, ca să aflăm: este un caz aparte sau este un caz răspîndit în mai multe instituții de așa natură – școli-internate, conduse de către membrii Partidului Democrat.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul...

La ordinea de zi am să vă rog.

Microfonul nr.5.

Domnul Vladimir Saharneau – *Fracțiunea PL:*

Mulțumesc, domule Președinte.

Vreau să atrag atenția asupra insistenței comuniștilor de a destabiliza situația în Republica Moldova. Tot timpul ei se referă la neutralitatea noastră, în timp ce noi avem o armată de ocupație pe teritoriu. Iată, acum cu federalizarea și cu destrămarea, pe care o bagă ei între noi și găgăuzi, făcînd un rău, în primul rînd, găgăuzilor prin aceasta.

Dar eu vreau să las la o parte lucrul acesta și să observ și niște semnale bune, care vin dinspre acest partid, și chiar să exprim mulțumiri întregii echipe comuniste, personal fostului președinte Voronin, că, iată, pînă astăzi, a șasea zi, bradul de Anul Nou din centrul capitalei nu este furat, și vreau să semnalez, cu această ocazie, că, iată, statul în opoziție poate îi lecuiește de cleptomanie și, poate, dacă mai stau încă vreo 10 ani sau dispar cu totul, va fi în beneficiul Republicii Moldova.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Dumitru Diacov:

Da, domnule Președinte,

Stimați colegi,

Se cere o precizare: că, anume la inițiativa activiștilor comuniști, în această Casă de Copii și în mai multe instituții din republică, se produc aceste conflicte. La inițiativa activistei, a fost chemată acolo televiziunea și ei insistă, și fabrică lucrurile acolo pe loc. De aceea, este rugămîntea: faceți-vă de cap aici, în Parlament, dar acolo lăsați oamenii să lucreze în pace, aceasta-i problema.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Vasili Şova – Fraţiunea PCRM:

Спасибо.

Уважаемые коллеги,

Хочу предложить по вопросу формирования повестки дня, внести одно предложение. Учитывая, что мы находимся в последнем месяце работы нынешней сессии, а необходимость проведения парламентских слушаний с приглашением политических партий внепарламентского типа и гражданского общества по приднестровской проблематике назрела, я предлагаю, учитывая, в том числе что в последнее время целый ряд официальных лиц, как зарубежных, так и нынешнего правящего Альянса, сделали серьезные противоречивые заявления по данной проблематике, необходимо, чтобы Парламент определил общие подходы к процессу приднестровского урегулирования, консолидировал политические партии таким образом, чтобы эта проблема стала общегосударственной, общенациональной, а не делилась на те или иные партии.

Поэтому предлагаю включить вопрос в повестку дня, провести до окончания нынешней сессии парламентские слушания и поручить Бюро Парламента создать специальную рабочую группу по подготовке этих парламентских слушаний.

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.2.

Doamna Oxana Domentî – Fraţiunea PCRM:

Din numele Fraţiunii, vreau să introduc în ordinea de zi pentru următoarele 2 săptămîni proiectul de Lege nr.2851 din 29 noiembrie 2012, Legea privind scutirea unor categorii de populaţie de achitarea obligaţiunilor financiare prescriptibile faţă de fondurile asigurării obligatorii de asistenţă medicală pe perioada precedentă anului 2013, proiect de Lege discutat în comisie, are avizul pozitiv al comisiei. Aşteptăm acum avizul Guvernului, dar propun includerea lui pentru următoarele 2 săptămîni, ca să reuşim pînă la sfîrşitul anului.

Şi o doleanţă de ordin tehnic, domnule Preşedinte. Rugăm să dispuneţi ca ordinea de zi să fie accesibilă şi proiectele de lege din ordinea de zi de astăzi să fie accesibile în mod electronic, deoarece am văzut această ordine de zi cu 5 minute înainte de şedinţă.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Vrenea – Fraţiunea PCRM:

La ordinea de zi.

Propunem includerea spre examinare a proiectelor nr.2533 și nr.34 din 31 octombrie 2012 referitor la modificarea componenței unor comisii și delegații.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Și ultima intervenție.

Microfonul nr.2.

Domnul Anatolie Zagorodnii – Frațiunea PCRM:

Da, mulțumesc.

Domnule Președinte,

Cu titlu de replică domnului Saharneau.

Domnule Saharneau,

Dumneavoastră trebuie, în primul rând, să-i mulțumiți domnului Voronin că, timp de 8 ani, nu v-a închis ”Vocea Basarabiei” și ați trîmbițat, și ați îmbolnăvit lumea cu românismul, și pentru faptul că 8 ani a fost un brad, unicul, unde venea toată ... toată societatea Republicii Moldova, și începeau sărbătorile normal: la 25 – 26 ianuarie... și nu la 1 decembrie, odată cu unirea cu România.

Ceea ce ține de diagnosticul dumneavoastră, vă luați, vă rog frumos, de mînuță, așa cum vă este sigla, de mînuță ca copiii ceia, și plecați la... să vă consultați dumneavoastră cu toată Frațiunea despre bolile pe care le dețineți, la Codru. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Deci, stimați colegi, ultimele 2 intervenții, foarte scurte, fiindcă avem un număr impunător de proiecte, care trebuie să fie votate și ulterior dezbătute.

Domnule Saharneau,

Vă rog, scurt.

Microfonul nr.5.

Domnul Vladimir Saharneau:

Mulțumesc.

Doar o scurtă replică. Vreau să informez că, la 10 decembrie 2002, din porunca lui Vladimir Voronin, postul de radio ”Vocea Basarabiei” a fost, totuși, închis și a fost deschis doar la insistența instituțiilor internaționale. Aceasta este precizarea mea.

Domnul Marian Lupu:

Da.

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc – Frațiunea PCRM:

Eu vreau să vă atrag atenția, domnule Președinte, vicepreședinților Parlamentului, asupra modalității de organizare a activității Parlamentului, deci a Legislativului.

Astăzi, noi ne-am prezentat cu toții la ora 10.00 și doar la 10 și un sfert ne-a fost repartizat proiectul ordinii de zi și apoi, peste 10-15 minute, văd că nu tuturor deputaților le-au fost repartizate proiectele de lege. Este un lucru inacceptabil, nu putem lucra calitativ, avînd o astfel de organizare.

Pornind de la aceasta, cerem de la dumneavoastră să nu se mai întîmple astfel de chestiuni. Dar, luînd în considerare situația care s-a creat, Frațiunea Partidului Comuniștilor solicită o pauză de 30 de minute, pentru ca să ne convocăm în cadrul Frațiunii, să analizăm proiectul ordinii de zi, ca să putem lucra ulterior calitativ și în mod pregătit.

Domnul Marian Lupu:

Păi, e logică solicitarea dumneavoastră, doar, ca să aveți ce discuta la Frațiune în cadrul pauzei, să aprobăm ordinea de zi, să votăm proiectele și după aceasta vedem: care sînt și care nu sînt.

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Domnule Președinte,

Inclusiv pentru a decide: votăm sau nu votăm, noi avem nevoie de aceste 30 de minute. Pentru ca să ne consultăm, să vedem pentru ce proiecte vom vota, pentru ce proiecte nu vom vota.

Pornind de la aceasta, cerem, anume în momentul de față, să fie anunțată pauză, ca Frațiunea noastră să aibă timp necesar pentru a se pregăti, inclusiv pentru procedura de vot.

Domnul Marian Lupu:

Deci sîntem la 10.42. La 11.05 revenim în cadrul ședinței plenului Parlamentului. Pauză solicitată de Frațiunea PCRM.

P A U Z Ă

*

* *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Marian Lupu:

Ocupați locurile dumneavoastră, pentru a continua ședința plenului Parlamentului.

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Еще раз относительно подготовки к проведению заседания Парламента и вообще...

Domnul Marian Lupu:
Bine. Propunerea dumneavoastră.
Stimate...

Domnul Eduard Mușuc:
Секундочку. Я имею право...

Domnul Marian Lupu:
Ați expus deja lucrul acesta. Ați fost la microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:
Еще одна вещь, очень важная. Я не имею право, вообще мы не имеем право это делать от имени Парламента, потому что мы не являемся руководителями Парламента, но от имени фракции Партии коммунистов мы хотели бы поздравить сегодня с днем рождения Мироник Аллу Каземировну, пожелать ей всего хорошего, здоровья. Чтобы она еще была много лет такой же прекрасной и красивой, какой мы ее знаем.

Domnul Marian Lupu:
Eu am această informație și încă o a doua informație și o să aduc cunoștinței dumneavoastră aceste informații la timpul potrivit.

Deci, stimați colegi,

Ordinea de zi. Propunerile înaintate eu le-am înregistrat. Eu o să rog foarte mult colegii numărătorii din sectoarele 1, 2 și 3 să vină mai aproape de microfoane, fiindcă o să vă rog asistența și suportul dumneavoastră.

Deci propunerea care a fost înaintată pentru votul plenului Parlamentului de domnul deputat Mîndru privind includerea pe ordinea de zi a proiectului nr.2011. Cine este pentru rog să voteze.

Sectorul... (*Rumoare în sală.*)

Sectorul nr.3,

Cine o să anunțe rezultatele?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 6.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.3?

Zero.

N u m ă r ă t o r i i:

Zero.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul întâi?

N u m ă r ă t o r i i:

28 „pentru”.

Domnul Marian Lupu:

34 de voturi „pro”. Propunerea nu a fost susținută de plen.

Propunerea domnului deputat Iurie Muntean privind includerea pe ordinea de zi a două proiecte. Nr.2109. Cine este pentru?

Rezultatele, vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – zero.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 10.

Sectorul nr.1 – 28.

Domnul Marian Lupu:

38 de voturi. Propunerea nu a fost susținută de plenul Parlamentului.

Proiectul nr.2110. Cine este pentru?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 28.

Sectorul nr.2 – 10.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

38 de voturi. Situație similară.

Propunerea doamnei deputat Șupac privind audierea ministrului educației și a reprezentantului Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 0.

Sectorul nr.2 – 10.

Sectorul nr.1 – 28.

Domnul Marian Lupu:

38 de voturi. Plenul nu a susținut propunerea.

Propunerea domnului deputat Anghel privind includerea pe agenda ședinței a audierii ministrului agriculturii și industriei alimentare. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 28.

Sectorul nr.2 – 7.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

35 de voturi. Propunerea nu a fost susținută de plen.

Propunerea domnului deputat Petrenco privind audierea Procurorului General. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 28.

Sectorul nr.2 – 7.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

35 de voturi. Situație similară.

Propunerea domnului deputat Petkov privind audierea ministrului de externe și a directorului Departamentului Relații Interetnice. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 28.

Sectorul nr.2 – 10.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

38 de voturi. Propunerea nu a fost susținută de plen.

Propunerea domnului deputat Valeriu Munteanu privind includerea pe ordinea de zi a proiectului de Hotărîre a Parlamentului sub nr.2930. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Da, eu văd, e majoritatea voturilor. Propunerea a fost acceptată. Este vorba de un proiect de ordin tehnic.

Propunerea domnului deputat Șova privind organizarea audierilor parlamentare la subiectul reglementării problemei transnistrene. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 28.

Sectorul nr.2 – 10.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

38 de voturi. Situație similară.

Propunerea doamnei deputat Oxana Domenti privind includerea proiectului nr.2851. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 28.

Sectorul nr.2 – 10.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

38 de voturi. Situație similară.

Propunerea domnului deputat Vrenea privind includerea proiectului nr.2533. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 28.

Sectorul nr.2 – 4.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

32 de voturi. Propunerea nu a fost susținută de plen.

Și, la fel, propunerea domnului deputat Igor Vrenea privind includerea proiectului nr.2534. Cine este pentru?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 28.

Sectorul nr.2 – 4.

Zero – sectorul nr.3.

Domnul Marian Lupu:

32 de voturi. Situație similară.

Și, în aceste condiții, stimați colegi, voi supune votului plenului Parlamentului aprobarea per ansamblu a agendei parlamentare pentru 6 – 14 decembrie. Cine este pentru rog să voteze. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Domnule Președinte...

Domnul Marian Lupu:

O clipă, vă rog.

Domnul Anatolie Zagorodnii:

A fost propunerea domnului Miron Gagauz, referitor la un proiect de lege.

Domnul Marian Lupu:

Nu. Acuși, fac comentariu la acest...

Per ansamblu agenda.

Voce din sală:

Cum faceți...

Domnul Marian Lupu:

Aprobarea.

(Rumoare în sală.)

Voce din sală:

Puneți la vot.

Domnul Marian Lupu:

Majoritatea.

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Colegul nostru a menționat foarte clar că acest proiect, înregistrat în data de 6 decembrie, adică, ziua de astăzi.

Respectiv... *(Rumoare în sală.)*

Șase a unsprezecea? *(Rumoare în sală.)* Șase a doisprezecea 2011. Cer scuze.

Stimați colegi,

În această situație, dacă este un proiect mai vechi, într-adevăr...

Supun votului dumneavoastră propunerea domnului deputat Miron Gagauz privind includerea proiectului nr.2671. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 28.

Sectorul nr.3 – 0.

Sectorul nr.2 – 10.

Domnul Marian Lupu:

38 de voturi. Situație similară cu acest proiect.

Mulțumesc foarte mult, stimați colegi numărători.

Acum, două informații pentru atenția dumneavoastră.

Prima. Potrivit Hotărârii nr.16 din 4 decembrie anul curent a Curții Constituționale, a fost validat mandatul de deputat în Parlamentul țării a domnului Anatolie Arhire. Să-l salutăm pe colegul nostru, să-i spunem bun venit! *(Aplauze.)*

Și, potrivit informației care deja a fost adusă cunoștinței dumneavoastră, astăzi este ziua de naștere a doamnei deputat Alla Mironic, a kolegi noastre. S-o felicităm, stimați kolegi, dorindu-i un foarte frumos la mulți ani.

Începem examinarea subiectelor pe ordinea de zi.

Domnule Petrenco,

Ați avut ieșirile necesare la microfon. Noi lucrăm pe proiecte.

Proiectul nr.613. Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Proiectul este în lectura a doua. Voi ruga... A, președintele de comisie nu este.

Bine. În acest caz, eu propun să revenim puțin mai târziu la aceste proiecte.

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor. Proiectul nr.874. Guvernul.

Este vorba de Agenția Relații Funciare și Cadastru.

Da, vă rog.

Domnul Ștefan Crigan – *Director general adjunct al Agenției Relații Funciare și Cadastru:*

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Onorată asistență,

Spre examinare, în atenția dumneavoastră, se prezintă proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor.

Modificările și completările propuse au scopul principal de actualizare a legii menționate, cât și intensificarea activităților ce țin de executarea acestor lucrări și asigurarea mijloacelor financiare care ar da posibilitate de a finaliza în termeni cât mai restrânși lucrările de delimitare și înregistrare a bunurilor imobile ce le aparțin statului și unităților administrativ-teritoriale.

În acest scop, se propun modificări și completări la articolele: 3, 4, 9 și 11.

Articolul 3 se completează cu alineatul 3¹ care descrie procedura de coordonare a hotarelor terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale de nivelurile I și II și modul de soluționare a litigiilor apărute.

Alineatul (4) se modifică și prevede că lucrările de delimitare a terenurilor proprietate publică includ terenuri din domeniul public și terenuri din domeniul privat, precum și cine asigură executarea acestor lucrări.

Se completează cu alineatul 4¹ în care se descriu două etape a lucrărilor de delimitare a terenurilor proprietate publică.

Prima. Întocmirea listelor bunurilor imobile. Și a doua – identificarea și formarea bunurilor imobile cu întocmirea actelor respective.

Alineatul (5) se modifică și se propune ca aceste lucrări să fie îndeplinite conform unui program de stat.

La articolul 4 alineatul (1), s-au specificat și alte terenuri din domeniul public al statului.

La articolul 9 alineatul (2), se propune de a lua ca bază unul din actele enumerate ca temei de identificare a terenurilor proprietate publică.

Se completează cu alineatul 3¹ care stabilește procedura de delimitare și înregistrare în cazul în care este condiționată de erori comise la proiectul de organizare a teritoriului.

La alineatele (4) și (6) propunem ca stabilirea hotarelor în natură să fie efectuată numai la solicitarea gestionarului terenului.

La articolul 11 se propune prelungirea termenului de efectuare a lucrărilor de delimitare și alocare a mijloacelor necesare.

Stimați deputați,

Rog susținerea dumneavoastră pentru aprobarea proiectului prezentat.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

Întrebări, stimați colegi? Nu... Sînt.

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Popa – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Crigan...

Domnule Crigan,

Întrebarea pentru dumneavoastră.

Domnul Gheorghe Popa:

Da, către autor.

Stimate autor,

Noi... dumneavoastră cunoașteți discuția care a avut loc în cadrul ședinței Comisiei agricultură și industrie alimentară.

Domnul Ștefan Crigan:

Da.

Domnul Gheorghe Popa:

Totuși, pentru stenogramă, eu am vrut să vă întreb și să ne răspundeți foarte concret: din care cauză acești 3 ani de zile a fost sistată această activitate și care este totuși poziția Guvernului pentru implementarea acestui proiect de lege, și dacă va fi asigurată această activitate cu sursele financiare respective pentru finalizarea în termenele fixate în acest proiect de lege a acestor activități?

Domnul Ștefan Crigan:

Mulțumesc.

Da, într-adevăr, în cadrul comisiei am discutat această întrebare. Argumentele noastre sînt ...și în nota informativă. Principalul subiect este,

într-adevăr, că aceste lucrări în proiectul de lege existent este... lucrările se efectuează descentralizat, ceea ce fiecare instituție trebuie să facă în parte.

Nu sînt indicați responsabilii de aceste lucrări. Acesta este un motiv.

Al doilea motiv este că, într-adevăr, în acești ani nu au fost alocate sursele necesare pentru executarea acestor lucrări și au mai fost niște întrebări, dar ele au fost coordonate și rezolvate pe parcursul primului și al doilea an, ceea ce se referă la lucrările de procedură.

Domnul Gheorghe Popa:

Da, vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Andrian Candu – Frațiunea PDM:

La articolul 9 alineatul (3¹) se reglementează așa-numita corectare a erorilor care au fost în contextul în care a fost privatizarea masivă a terenurilor și anume se precizează că în cazul în care terenurile proprietate publică a statului se extind virtual asupra terenurilor proprietate privată și va da prioritate proprietății publice a statului.

Așa reiese, cel puțin, din redacția actuală, propusă la articolul 9 alineatul (3¹). Da, poate greșesc eu, ca precizare.

Domnul Ștefan Crigan:

Da, mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Fiindcă așa este. Dacă...

Domnul Ștefan Crigan:

Da, într-adevăr...

Domnul Andrian Candu:

Dacă așa este, atunci...

Domnul Ștefan Crigan:

...prioritate, într-adevăr, eu și în raport am menționat acest lucru. Avem un șir, cu părere de rău, un șir de erori care există astăzi și este necesar pentru a le rezolva. Deci noi, în nota informativă, am menționat acest lucru.

Vreau să vă spun că, într-adevăr, articolul 3¹ noi îl vedem ca să nu pierdem această prioritate a terenului care bate delimitarea terenului proprietate publică atît a statului, cît și a unităților administrativ-teritoriale, dar în cazul în care vedem aceste greșeli, noi, pur și simplu, ele sînt formate ca bunuri imobile și ele se înregistrează la oficiile cadastrale, practic, nu este identificată procedura de înregistrare ce se referă la baza grafică. Iată, aceasta...

Domnul Andrian Candu:

Eu am înțeles ca procedură, dar ca și substanță proprietatea publică în situația în care, virtual, spuneți că este intercalată cu proprietatea privată, prin acest proiect de lege dați prioritate proprietății publice.

Domnul Ștefan Crigan:

N-o să...

Domnul Andrian Candu:

Și în cazul de față... Păi, dar uitați-vă ce spune: în cazul în care terenurile proprietate publică a statului identificate se extind virtual terenurile proprietate privată...

Domnul Ștefan Crigan:

Da.

Domnul Andrian Candu:

...sau ale unităților administrativ-teritoriale, însă această extindere este condiționată de erori comise la elaborarea proiectelor, terenul proprietate publică a statului va fi format indiferent de suprapunere.

Domnul Ștefan Crigan:

Absolut corect.

Domnul Andrian Candu:

Ceea ce înseamnă că dacă așa se merge, atunci există o încălcare a articolului 46 din Constituție, ce ține de dreptul de proprietate și că dreptul de proprietate privată poate fi expropriat doar pe bază de utilitate publică și privind... și baza unei drepte recompense.

Iată de ce poate aici ar fi cazul să puneți accentul invers. În cazul de față, să se dea prioritate proprietății private. E la fel, pînă la urmă, o chestiune tehnică, dacă e vorba de cîțiva centimetri sau de un metru să fie în defavoarea... să fie, pînă la urmă, în favoarea proprietății private, dar nu a celei publice.

Domnul Ștefan Crigan:

Mulțumesc.

Pentru lectura a doua noi o să luăm în considerație...

Domnul Andrian Candu:

Bine. Mersi.

Domnul Ștefan Crigan:

Dumneavoastră și...

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări? Nu sînt.

Domnule vicedirector,

Mulțumesc.

Rog, comisia.

Domnul Ion Balan – Frațiunea PLDM:

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Comisa agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.91-XVI din 5 aprilie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, prezentat de Guvern și expune următoarele.

Proiectul prezentat prevede modificări în scopul îmbunătățirii cadrului juridic ce ține de executarea lucrărilor de delimitare a terenurilor proprietate publică a statului și a unităților administrativ-teritoriale, schimbarea atribuțiilor autorităților publice la delimitarea terenurilor și prelungirea termenului de finalizare a lucrărilor de delimitare și înregistrare de stat a terenurilor proprietate publică.

De asemenea, se propune ca executarea lucrărilor de identificare și de formare a terenurilor proprietate publică a statului și a unităților administrativ-teritoriale să fie suportate de la bugetul de stat. Aceasta va contribui la diminuarea cheltuielilor, efectuarea masivă a lucrărilor respective și la rezolvarea mai efectivă a problemelor ce țin de stabilirea hotarelor.

Comisiile permanente au prezentat avize pozitive asupra proiectului menționat.

Totodată, Comisia juridică, numiri și imunități și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului au prezentat unele obiecții și propuneri de îmbunătățire, deciziile asupra cărora vor fi luate la examinarea în lectura a doua.

Avînd în vedere că, conform calculelor estimate, estimative, prezentate de Agenția Relații Funciare și Cadastru pentru executarea lucrărilor cadastrale, sînt necesare surse financiare de circa 150 milioane lei, comisia sesizată în fond a ajuns la concluzia că e necesar de extins termenul de executare a acestor lucrări cu cel puțin 2 ani.

Totodată, se propune de expus în lege că Guvernul, în termen de 3 luni, va aproba un program concret cu indicarea termenelor de efectuare a lucrărilor respective în unitățile administrativ-teritoriale și cu alocarea surselor financiare necesare, începînd cu anul 2013.

Propunerea redactată va fi prezentată pentru lectura a doua.

Luînd ca bază avizele pozitive ale comisiilor permanente, Comisa agricultură și industrie alimentară propune Parlamentului proiectul de Lege cu numărul de intrare 874 din 27 aprilie 2012 spre aprobare în primă lectură.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări pentru comisie?
Microfonul nr.5.

Doamna Maria Ciobanu – Frațiunea PLDM:

Eu regret, domnule președinte al comisiei, că n-au fost redactate și alte sintagme din această lege. De exemplu, articolul 105 alineatul (1), după cuvintele: „raional din oraș”, „de deputați ai norodului”... Era cazul să fie în conformitate cu legislația în vigoare și cu normele literare în vigoare. Noi nu... „deputați ai norodului” și nici „raional din oraș”.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Toate lucrurile acestea chiar o să...

Domnul Ion Balan:

Se acceptă...

Domnul Marian Lupu:

Da, o să rog, ca de obicei, să se atragă atenție și la partea redacțională...

Doamna Maria Ciobanu:

Da.

Domnul Marian Lupu:

...dincolo de partea de conținut.

Alte întrebări? Nu sînt.

Domnule vicepreședinte,

Mulțumesc.

Stimați colegi,

În condițiile raportului comisiei de profil, supun votului dumneavoastră aprobarea în primă lectură a proiectului nr.874. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea.

Proiectul nr.874 este aprobat în primă lectură.

Așa, vom continua, la solicitarea colegului nostru, domnului președinte al Comisiei protecție socială, sănătate și familie, continuăm cu proiectul nr.2669. Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind sistemul public de asigurări sociale.

Doamnă Bortă,

Vă rog.

Doamna Maria Borta – *președintele Casei Naționale de Asigurări Sociale:*

Mult stimate Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.489 din 8 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

Esența proiectului are ca scop principal implementarea utilizării tehnologiilor informaționale moderne în gestionarea eficientă a sistemului public de asigurări sociale.

Totodată, ne propunem ca scop sporirea actualității și completarea cât mai deplină a datelor ce țin de contribuțiile persoanelor asigurate la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Orientându-ne către aceste obiective, prin proiect propunem inițiativa de modificare a termenelor de prezentare a declarației persoanelor asigurate cu trecere la raportare trimestrială.

Casa Națională de Asigurări Sociale a implementat accesul persoanelor asigurate în sistemul public de asigurări sociale la contul personal curent care permite vizualizarea informației din Registrul de stat al evidenței individuale prin intermediul paginii web a Casei Naționale.

Fiecare persoană asigurată, accesând online contul său personal, are posibilitate de a verifica corectitudinea calculării și achitării contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, iar în caz de depistare a informației incorecte sau chiar a lipsei ei, să sesizeze organele de control.

În urma accesării, persoanele își exprimă nemulțumirea asupra faptului că pentru ultimele perioade lipsesc datele.

De asemenea, Casa Națională de Asigurări Sociale a elaborat Programul „E-raportare”, care a fost lansat la data de 17 noiembrie 2011 și prezentat de a fi utilizat pe întreg teritoriul Republicii Moldova începând cu 1 ianuarie 2012.

Implementarea acestui proces va reduce povara de raportare a agenților economici, va reduce cheltuielile de timp și deplasare la prezentarea rapoartelor. Implementarea normelor din proiectul prezentat va permite de a trece pe deplin la procesul de determinare a venitului asigurat, realizat după data de 1 ianuarie '99, doar în baza datelor din Registrul evidenței individuale. Și persoanele nu vor mai fi impuse să acumuleze certificate de la locurile de muncă anterioare sau să-și caute angajatorii în cazul constatării lipsei datelor din arhive.

Vă mulțumesc pentru atenție și sînt gata pentru răspuns.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Mulțumesc.

Întrebări, stimați colegi?

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman – *Fracțiunea PCRM:*

Спасибо.

Госпожа директор,

Дело с точки зрения Национальной кассы социального страхования может быть и хорошее, но с точки зрения экономических агентов – это дополнительная нагрузка, дополнительная отчетность и дополнительные затраты. Скажите, представление данных в электронном виде предполагается документальная, конечно, то есть с электронной подписью?

Doamna Maria Borta:

Deci proiectul prevede și semnătura digitală, și fără semnătură digitală, dacă ați ascultat, în mod electronic.

Domnul Oleg Reidman:

А как это без ...

Doamna Maria Borta:

Deci nu se impune agentul economic ca neapărat să-și procure semnătura digitală. Agenții economici care vor dispune de semnătură digitală nu vor prezenta, la sfârșit de an, informația pe suport de hârtie cu semnătură olografică. Acei agenți economici care, trimestrial, vor prezenta informația pe flash, în mod electronic, fără semnătură digitală, la sfârșit de an vor suplini cu suport pe hârtie și semnătură olografică.

Domnul Oleg Reidman:

ОК. Так я про это и говорю. Если они будут вносить с флэшкой, так они должны ходить к вам, ну, в территориальные органы.

Doamna Maria Borta:

Они и так это делают сейчас.

Domnul Oleg Reidman:

Один раз в год?

Doamna Maria Borta:

Да.

Domnul Oleg Reidman:

А сейчас они должны будут ходить три раза в год. Четыре раза в год, да, извините.

Мне представляется этот проект не совсем комплектным. Дело в том, что в нашей стране стоимость электронной подписи самая высокая в регионе, неоправданно высокая. Мне кажется, что вот именно этот вопрос нужно было бы в комплекте решать со стоимостью электронной подписи. Или при постановке на учет в Кассе социального страхования экономического агента чтобы Касса социального страхования выдавала эту электронную подпись

экономическому агенту – тогда это имеет смысл. В противном случае, мы просто нагружаем экономического агента.

Спасибо.

Doamna Maria Borta:

Eu vreau să completez, că această informație cu flash-ul va fi prezentată odată cu prezentarea raportului 4 BASS care și așa, o dată în trimestru, este prezentat la Casa Națională. Deci nu va veni o dată adăugător pentru prezentare.

Domnul Marian Lupu:

Vedeți atunci toate detaliile pentru lectura a doua, într-adevăr, ca aceste proceduri să ușureze, da, dar să nu îngreuneze activitatea, inclusiv a agenților economici.

Microfonul nr. 4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă președinte sau doamnă director,

Eu să înțeleg că rapoartele care vor merge electronic către Casa Națională, începînd cu intrarea în vigoare a legii pe care o propuneți astăzi în Parlament. Întrebarea mea este: dacă, cumva, Casa Națională se gîndește la digitalizarea arhivelor, pentru a fi păstrate într-o siguranță mai bună? Pentru că dumneavoastră cunoașteți multiple probleme cu care se confruntă cetățenii la pensionare, mai ales în ultimii 20 de ani, cînd foarte mulți angajatori au dispărut și informația nu este completă.

Doamna Maria Borta:

Mulțumesc frumos pentru întrebare.

Cu adevărat, s-a efectuat un studiu privitor la digitalizarea informației și lucrăm asupra acestuia, doar că mai rămîne să avem și finanțele cuvenite pentru această procedură.

Dar, totodată, vreau să vă zic că din acest proiect, dacă ați auzit, informația care începe cu 1 ianuarie 1999, acei agenți economici care au prezentat-o, deja este în baza de date a Casei Naționale.

Domnul Mihai Godea:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Veaceslav Bondari – *Fracțiunea PCRM:*

Doamnă Borta,

Răspundeți, vă rog, la întrebarea: cum s-a întîmplat așa ... Eu am pus întrebarea aceasta la comisie doamnei viceminsitru de la Partidul Liberal și, ca de

obicei, ea așa și n-a dat răspuns. Cum s-a întâmplat că, în ultimul un an și jumătate, Casa Națională n-are baza de date? Căci așa am înțeles că e schimbată metoda prezentării și toate datele acum în Registrul unic, așa am înțeles, da? Și cum un an și jumătate nu aveți informația?

Doamna Maria Borta:

Posibil așa și i-ați pus întrebarea doamnei. Și este o întrebare tehnică și de aceea, probabil, n-ați avut răspunsul. Nu este pentru un an jumătate în nota informativă. Atunci când se prezintă informația la sfârșitul anului de gestiune și este dat dreptul de a prezenta informația pînă la 25 aprilie. Deci de aceasta și era legată lipsa de informație. De aceea, și venim, ca să vină agentul economic o dată în trimestru, să nu lipsească această informație din baza de date.

Domnul Veaceslav Bondari:

Noi așa am înțeles, că pînă la 2011 n-a avut probleme, dar în 2012 a apărut problema aceasta.

Doamna Maria Borta:

Nu. Tot timpul, de cînd a fost introdus Registrul evidenței individuale, informația a fost prezentată o dată în an și tot timpul era cu întârziere de 12 luni, fiindcă informația era prezentată după finele anului.

Domnul Veaceslav Bondari:

Nu, așa am înțeles că atunci cînd omul, care s-a adresat la dumneavoastră, la Casa Teritorială, el deodată a venit cu certificat de la întreprindere, dar acum lucrul acesta e amînat și din cauza aceasta a apărut întrebarea.

Doamna Maria Borta:

Deci lucrurile nu s-au amînat total. Pentru perioada cînd este informația în baza de date, noi prelucrăm. Dacă se întâmplă așa că nu a fost prezentată din oricare motive, noi acceptăm și certificatele aduse de către cetățean. Nu se lezează dreptul cetățeanului.

Domnul Veaceslav Bondari:

Bine. Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Microfonul nr.2.

Domnul Victor Mîndru:

Vă mulțumesc.

Doamnă președinte,

Spuneți, vă rog, acest proiect a fost discutat cu Sindicatele, cu Patronatele? Au parvenit careva propuneri, s-au luat în vedere? Sau care este situația?

Mulțumesc.

Doamna Maria Borta:

Acest proiect a fost discutat cu toți factorii de decizie. Careva amendamente și propuneri de schimbare n-am avut.

Domnul Marian Lupu:

Da. Mulțumesc, doamnă raportoare.

Rog comisia.

Domnul Vladimir Hotineanu – Frațiunea PLDM:

Onorate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.489 din '99 privind sistemul public de asigurări sociale, prezentat de către Guvern cu nr.2669.

Scopul proiectului enunțat de autori constă în eficientizarea procedurilor de stabilire a drepturilor sociale ale asiguraților, care poate fi realizat prin obligarea plătitorilor de contribuții în sistemul de asigurări sociale de a transmite, trimestrial, în mod electronic, Casei Naționale de Asigurări Sociale declarațiile privind evidența nominală a asiguraților.

În comisie au parvenit avizele Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, Comisiei agricultură și industrie alimentară, Comisiei politică externă și integrare europeană, Comisiei drepturile omului și relații interetnice, care au propus examinarea și adoptarea proiectului în ședința de plen a Parlamentului.

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, care, din lipsa majorității voturilor, n-a putut adopta o decizie, și a Direcției generale juridice a Parlamentului la fel. Urmare a dezbaterilor proiectului, cu majoritatea de voturi ale membrilor comisiei prezenți în ședință 7 au votat „pro”, 2 s-au abținut, s-a propus examinarea și aprobarea în primă lectură a acestui proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări pentru comisie? Nu sînt.

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

În condițiile raportului prezentat de către domnul Hotineanu, supun votului dumneavoastră aprobarea în primă lectură a proiectului nr.2669. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Mulțumesc. Proiectul nr.2669 este aprobat.

Proiectul nr.2060. Proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea Codului contravențional. Guvernul.

Domnule Crigan,

Vă rog.

Domnul Ștefan Crigan:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Onorată asistență,

În atenția dumneavoastră se propune spre examinare proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea Codului contravențional. Proiectul are drept scop acordarea dreptului de constatare a contravențiilor organului supraveghere de stat în domeniul topogeodeziei. Vă informăm că, în momentul de față, sînt un șir de încălcări ale actelor normative din partea persoanelor fizice și juridice, care execută lucrările respective. În Codul contravențional, la articolul 93, sînt prevăzute măsuri pentru încălcarea în domeniul topogeodeziei și cartografiei, dar Inspectoratul de Stat pentru Supraveghere Geodezică Tehnică și Regim, care are atribuțiile sale de control al legislației respective, nu are dreptul să constate și să examineze contravenții.

Astfel, în acest scop se propun modificări și completări la articolele 93, 405 și introducerea unui articol nou, 416¹. La articolul 93 alineatul (1), se modifică și se lărgeste spectrul de acțiuni, contravenții, ce constituie nerespectarea legislației, a standardului de stat în domeniul topogeodeziei. La articolul 405 alineatul (1), cifra 93 se exclude, deoarece contravențiile respective sînt stabilite altor organe.

Articolul 416¹ se introduce ca rezultat al modificărilor articolelor precedente și prevede: contravențiile prevăzute la articolul 93 se constată de către Inspectoratul pentru Supraveghere Geodezică, Tehnică și Regim.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări?

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Domnule autor,

Dumneavoastră, în proiect, încercați să atribuiți Inspectoratului de Stat pentru Supraveghere Geodezică, Tehnică și Regim constatarea contravenției administrative și aplicarea sancțiunilor. Totodată, prevedeați pentru ce pot fi aplicate astfel de sancțiuni și, în special, la articolul 93 alineatul (1), stabiliți că neîndeplinirea în termen a măsurilor specificate în actele de control și prescripții.

Prima mea întrebare. Spuneți-mi, vă rog, cine stabilește aceste prescripții și cine indică aceste măsuri în actele de control?

Domnul Ștefan Crigan:

La momentul actual, conform Regulamentului Inspectoratului, ei fac aceste lucrări.

Domnul Artur Reșetnicov:

Adică, eu înțeleg corect: dumneavoastră prevedeați că Inspectoratul va stabili măsurile și prescripțiile și tot Inspectoratul va constata contravențiile administrative și va stabili mărimea sancțiunilor?

Domnul Ștefan Crigan:

Corect.

Domnul Artur Reșetnicov:

Corect am înțeles?

Domnul Ștefan Crigan:

Da.

Domnul Artur Reșetnicov:

Dar atunci, dacă eu am înțeles corect, spuneți-mi, vă rog, cum se corelează propunerile dumneavoastră atribuirea acestui organ și stabilirea măsurilor de corectare, prescripțiilor, și aplicarea sancțiunilor administrative cu concepția că trebuie să existe divizarea dintre organul de supraveghere și de control cu specificarea prescripțiilor și măsurilor de control cu organul sau autoritatea de constatare, inclusiv a contravențiilor administrative? Pentru că, astfel, se dublează și există elemente de suspiciuni sau bănuieli rezonabile de interes sau elemente de corupție. Pentru că același organ și va prescrie, și același organ și va aplica sancțiuni administrative.

Domnul Ștefan Crigan:

Nu este corect, deoarece, într-adevăr, astăzi, în Republica Moldova este unicul organ care poate să facă aceste lucrări de control anume în domeniul topogeodezic și cartografic de către inspectorat.

Ceea ce spuneți dumneavoastră, da, într-adevăr, este reglementat de Codul contravențional existent. Astăzi, noi, pur și simplu, venim cu propunerile de a îmbunătăți ceea ce este, există astăzi la articolul 93, pentru a vedea anume pîrghiile de rezolvare pînă la final a acestor amendamente.

Deoarece, astăzi, într-adevăr, se face controlul respectiv, dar nu este persoană responsabilă care să înainteze în instanțele de judecată aceste amendamente, pentru care ar fi aplicate aceste sancțiuni.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc pentru răspuns.

Ca să înțelegem ceea ce propuneți dumneavoastră, dacă nu există astfel de autoritate sau organ, dumneavoastră în proiect trebuie să veniți cu propuneri care să fie conform concepției legislative.

Domeniul geodeziei este destul de complicat și atunci cînd dumneavoastră propuneți o amendă sau aplicarea altor sancțiuni pentru faptul că n-a prezentat la timp darea de seamă în Inspectoratul ce ține de geodezie, apar o serie de probleme

și, cel puțin, impedimente în activitatea normală a agenților economici sau a altor subiecți.

Deci ca urmare, deoarece am constatat că totuși va fi aceeași autoritate – Inspectoratul și va prescrie și va aplica amendă, ca să nu creăm astfel de suspiciuni, ar fi rezonabil, și aceasta este și propunerea mea, ca, înainte de a fi votat acest proiect, pe care îl propuneți dumneavoastră, să fie efectuată o expertiză anticorupție, pentru că eu înțeleg că nu aveți astfel de expertiză. Sînteți de acord?

Domnul Ștefan Crigan:

În principiu, el a fost coordonat în modul stabilit.

Domnul Artur Reșetnicov:

Eu nu vorbesc despre coordonare, vorbesc așa cum prevede legislația – expertiză anticorupție. Eu înțeleg că dumneavoastră nu puteți s-o prezentați astăzi, căci nu există.

Domnul Ștefan Crigan:

Bine. Pentru lectura a doua o să luăm în considerație.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări? Nu sînt.

Domnule Crigan,

Vă mulțumesc.

Rog comisia.

Doamna Raisa Apolschi – Frațiunea PDM:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Parlament,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea Codului contravențional și expune următoarele. Proiectul este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și are drept scop înlăturarea carențelor din legislația ce ține de respectarea standardelor de stat în domeniul topogeodeziei și cartografiei.

Proiectul a fost avizat pozitiv de 8 comisii parlamentare, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, Centrul Național Anticorupție, Curtea Supremă de Justiție. La examinare s-a ținut cont de obiecțiile și propunerile expuse. Comisia juridică, numiri și imunități susține oportunitățile examinării de către Parlament a proiectului de Lege cu privire la modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova în primă lectură, ținîndu-se cont de obiecțiile și propunerile expuse.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări pentru comisie? Nu sînt.

Mulțumesc, stimată colegă.

Stimați colegi,

Proiectul nr.2060. În condițiile raportului comisiei și propunerilor acceptate de către raportor aici, în ședința plenului Parlamentului, supun votului dumneavoastră aprobarea în primă lectură a proiectului nr.2060. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Proiectul nr. 2060 este aprobat în primă lectură.

Proiectul de Lege nr.1246 pentru modificarea și completarea Codului penal. Inițiativa unui grup de deputați. Prezintă doamna Guțu.

Doamna Ana Guțu – Frațiunea PL:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Acest proiect a venit drept inspirație în urma adoptării de către Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei a Rezoluției nr.1876 și de către Consiliul de Miniștri al Consiliului Europei a Recomandării nr.1997 la sesiunea din aprilie anul 2012 pe marginea necesității de a combate trucarea meciurilor.

Inițiativa a fost elaborată în luna iunie și propunem completarea Codului penal, după capitolul XVIII „Infrațiuni militare”, cu un capitol aparte, care să se numească „Fraude în domeniul sportului” și care ar conține câteva articole ce vizează: fraudarea meciurilor, traficurile de influență în sport și organizarea ilegală a pariurilor sportive. Pedepsele propuse sînt inspirate de articolul din Codul penal ce ține de traficul de influență.

Acest proiect de lege, în conformitate cu Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, vine să îndemne statele membre ale Consiliului Europei să trateze Convenția Consiliului Europei cu privire la spălarea banilor, depistarea și confiscarea produselor crimelor, care contribuie la finanțarea terorismului, să fie extinse interpretările acestei convenții și anume să fie extinse asupra combaterii și prevenirii pariurilor ilegale și profiturilor care decurg din manipularea rezultatelor sportive.

Solicit susținerea acestui proiect de lege.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări, stimați colegi?

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Există o concepție susținută de către experții Consiliului Europei, Comisia de la Veneția atunci cînd a fost aprobat Codul penal și care ulterior a fost periodic sugerată de către experții europeni pentru a decriminaliza Codul penal al Republicii Moldova, pentru că au fost mai multe infrațiuni care s-au transformat în contravenții, de a nu criminaliza societatea Republicii Moldova. Acum dumneavoastră veniți cu niște propuneri de penalizare pentru fraudarea în sport, pentru traficul de influență în sport.

Și întrebarea mea reiese din acele recomandări ale Consiliului Europei. Spuneți-mi, vă rog, nu ar fi mai eficient ca astfel de sancțiuni să fie introduse în

Codul contravențional, reieșind chiar și din pericolul social al acestor fraude sau contravenții, sau crime?

Doamna Ana Guțu:

Vă mulțumesc, domnule deputat pentru întrebare.

Și înțeleg, de fapt, întrebarea dumneavoastră, dar nu întâmplător am menționat această Rezoluție a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei și anume punctul 6 punct 3, care se referă la Convenția Consiliului Europei, ai cărei semnatori sîntem și noi, cu privire la spălarea banilor, depistarea și confiscarea produselor crimelor care contribuie la finanțarea terorismului. Deci se solicită ca această convenție să fie extinsă și asupra fraudelor în sport. Și atunci de aici decurge caracterul penal al acestor infracțiuni.

Domnul Artur Reșetnicov:

Exact. Atunci cînd spuneți fraude în sport, atunci Consiliului Europei rezervă pentru fiecare stat să-și determine ... și, de regulă, aceste contravenții sau fraude sînt introduse în Codul contravențional. Și numai atunci, cînd există proporții deosebit de mari sau pericol sau este dovedită finanțarea unor crime cu caracter internațional, sînt introduse în Codul penal. Acestea sînt recomandările și ar fi bine să luăm în considerație.

Și a doua întrebare ține de executarea acestui proiect, dacă va fi aprobat. Dumneavoastră aveți avizul organelor, autorităților competente, cum ar fi Procuratura Generală, cum ar fi Curtea Supremă de Justiție? Adică, instituțiile care vor aplica.

Pentru că din textul proiectului, el e foarte ambiguu și nu este clar. Dacă nu există aceste avize ale acestor autorități sau ale altor autorități competente, cum ar fi Centrul Anticorupție, poate, pînă la prezentarea în a doua lectură, le veți solicita prin intermediul comisiei parlamentare și noi să luăm cunoștință de sugestiile autorităților respective.

Doamna Ana Guțu:

Da, sînt de acord cu sugestiile dumneavoastră, dar proiectul imediat următor este exact la aceeași temă. Fiindcă în avizul Guvernului, care a parvenit pe marginea proiectului, s-a recomandat reunirea sau comasarea, cum spunem noi, proiectului meu și a proiectului care vine de la Centrul Național Anticorupție. Și, pentru lectura a doua, eu cred că va fi posibil de venit cu anumite amendamente și să ținem cont inclusiv de ceea ce spuneți dumneavoastră.

Domnul Artur Reșetnicov:

Da. Dar eu vă rog să rețineți că Guvernul este o instituție sau o autoritate executivă, dar autoritățile, care vor investiga și vor judeca aceste fraude sînt cu totul alte autorități și ar fi bine să cunoaștem opinia lor. Am mai menționat Procuratura Generală, Centrul Anticorupție, instanțele de judecată. Și, fără ca să solicitați aceste avize, ei nu vor prezenta. Și chiar insist, pînă la a doua lectură, să solicitați avizarea și propunerile din partea acestor autorități.

Doamna Ana Guțu:

După cum am spus, pentru a doua lectură va fi posibil aceasta.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări?

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă autor,

Necesitatea proiectului cred că nu o putem pune la îndoială, pentru că noi am asistat la multe scandaluri privind meciurile aranjate și pariurile ilegale. Întrebarea mea este: dacă atunci, când ați elaborat proiectul de lege, ați reușit să adunați o statistică, să vedem cât e de mare, ce anvergură are fenomenul respectiv în sportul moldovenesc?

Doamna Ana Guțu:

Din păcate, nu am reușit să adun această statistică. Am zis că această inițiativă a venit imediat după adoptarea de către APCE a acestor rezoluții și a Recomandării Consiliului de Miniștri al Consiliului Europei. Deci nu am date statistice privind Republica Moldova. Probabil, ar fi fost bine să le solicităm, dar nu-mi imaginez cine ar putea să ne furnizeze aceste date statistice...

Domnul Mihai Godea:

Înțeleg.

Doamna Ana Guțu:

...fiindcă în aceeași rezoluție APCE se menționează că este de datoria Comitetului Olimpic să țină în supraveghere deontologia sportului, fiindcă paralel cu această rezoluție, s-a mai adoptat și una ce ține de etica în sport. Cred că ar fi bine să avem aceste date. Dar eu, din păcate, nu le am.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Vredea:

Mulțumesc.

Dumneavoastră propuneți instituirea unui capitol nou în Codul penal. Eu vreau să aflu de la dumneavoastră, în principiu: care a fost, iată, temeiul instituirii unui capitol aparte în acest sens? Ce a stat la bază?

Doamna Ana Guțu:

Deci exact cum am spus: la bază a stat recomandarea Rezoluției APCE, fiindcă în Codul penal există capitol care ține... articole aparte ce țin de traficul de influență, dar nu era specificat traficul de influență în sport. Este bine să avem reglementări și de genul acesta.

Domnul Igor Vrenea:

Dar înțelegeți dumneavoastră, construcția Codului penal, mai cu seamă capitolele... structurarea capitolelor în partea specială a Codului penal, se face după obiectul de atentare.

Și, iată, în cazul de față, dumneavoastră ați instituit ceva, dar lipsește, să spunem, logica însăși a structurării părții speciale a Codului penal, care este acum.

Adică, bulversați, iată, ideea aceasta, care a stat la baza adoptării, în genere, elaborării Codului penal în vigoare.

Doamna Ana Guțu:

Care este propunerea dumneavoastră? Dacă aveți o propunere judicioasă și care vine să completeze și proiectul următor imediat, în lectura a doua putem ține cont de propunerea dumneavoastră.

Domnul Igor Vrenea:

Iată, în primul rînd, avem articolul 326, despre care dumneavoastră spuneți că este inaplicabil. Eu aș spune că el e aplicabil. Este vorba de traficul de ființe... traficul de influență...

Doamna Ana Guțu:

Influență...

Domnul Igor Vrenea:

... general. Ca normă generală. Și acum vreți să spuneți că în sport... Aceleași, practic, sînt preluate aceleași modalități de săvîrșire a traficului, cu specificarea că are loc în sport. Pe cînd articolul 326 nu limitează domeniile...

Doamna Ana Guțu:

Corect.

Domnul Igor Vrenea:

...de influență. Deci nu era necesar... eu nu văd necesitatea...

Doamna Ana Guțu:

Bine.

Domnul Igor Vrenea:

...mai cu seamă, încă într-un capitol separat, a traficului de influență în acest domeniu.

Și, mai mult ca atât, dacă veți face o trecere în revistă, o analiză a articolului 326 și a articolului pe care îl propuneți dumneavoastră de trafic, o să vedeți că articolul 326 prevede o sancționare mai drastică, decît ceea ce propuneți dumneavoastră. Și atunci nu văd, care-i logica? Spuneți că vreți să combateți un fenomen, dar, de fapt, o să-i aplicați o indulgență față de aceleași încălcări. Iată...

Doamna Ana Guțu:

Domnule Vreamea,

Eu cred că... o să fiți de acord cu mine, că e bine ca textul unei legi să fie cât mai explicit și să nu fie interpretări ambigue. Și am zis, și repet: am ținut cu tot dinadinsul să respectăm documentele europene, care trebuie să ne ghideze în ajustarea și armonizarea legislației noastre naționale.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Doamnă Guțu,

Să respectăm normele europene, aceasta e una, dar cînd implementăm o modificare la un act legislativ în Republica Moldova, trebuie să ținem cont de mai multe, cred eu, argumente sau, mai bine zis, de mai mulți factori. Fiindcă, fac trimitere la proiectul dumneavoastră, și anume la articolul 395 "Traficul de influență în sport". Sport, ca noțiune. Sau, mai bine zis, ceea ce reflectați dumneavoastră în acest articol, după text: "care are influență... care susține că are influență asupra brigăzii de arbitri, antrenori, manageri, manageri ori directori executivi..."

Deci aceasta trebuie să prevadă, să facă trimitere și la alte legi, unde este prevăzută activitatea acestor factori, la care dumneavoastră faceți trimitere.

Și, prima întrebare este, deci dumneavoastră nu dați noțiunea de sport, la general. Ce înțelegeți dumneavoastră prin sport? Fiindcă, dacă noi citim ceea ce scrieți dumneavoastră aici, sînt categorii, categorii sportive, din domeniul sportului, pe care dumneavoastră nu le prevedeți. Spre exemplu, biliardul. Este o activitate sportivă? Este. Este un campionat? Este. În domeniul respectiv poate fi coruperea acestor... sau poate fi fraudarea acestor competiții? Poate. Dumneavoastră nu le prevedeți aici.

Deci, la general, definiția de sport cum s-o înțelegem noi?

Doamna Ana Guțu:

Domnule Zagorodnîi,

Dacă aveți o propunere pentru un amendament pentru lectura a doua, vă invit pe dumneavoastră să definiți sportul. Evident, aceste meciuri și competiții nu înseamnă cursele de cocoși, de gîndaci sau altceva...

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Trînta la berbec, spre exemplu...

Doamna Ana Guțu:

Să fim serioși.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Cocoșii lăsați-i într-o parte.

Eu, pur și simplu, fac trimitere la ceea ce, din punct de vedere conceptual... fiindcă da, dumneavoastră ați scris și ați adus în Parlament un proiect de lege, dar el trebuie foarte bine chibzuit, atunci când sînt prevăzute și alte... deci... instituții, care sînt reglementate de alte legi. Aceasta trebuie... eu... conceptual și inițial, dumneavoastră să acceptați, ca în articolul, spre exemplu, 395, la pedeapsa pe care o introduceți pentru activitățile acestor instituții, să fie făcute trimitere și la alte acte normative, care prevăd răspundere pentru activitatea sau pentru traficul, fraudarea sau traficul de influență în sport...

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Aceasta am avut în vedere.

Doamna Ana Guțu:

Veniți cu un amendament și discutăm.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

O să venim, dar e tîrziu cu...

Domnul Marian Lupu:

Vă mulțumesc.

Doamnă Guțu, mulțumesc.

Rog comisia.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Parlament,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege nr.1246, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, și a constatat următoarele.

Proiectul are ca scop instituirea în Codul penal a răspunderii penale pentru fraudarea intenționată a competițiilor sportive, traficul de influență în sport și organizarea ilegală a pariurilor sportive.

Această inițiativă a fost elaborată în urma adoptării de către Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei din sesiunea din aprilie 2012 a unei rezoluții și recomandări pe marginea raportului ”Necesitatea combaterii fraudării meciurilor”,

în care se menționează că aranjarea meciurilor este, pe lângă dopaj, una dintre cele mai importante amenințări cu care se confruntă sportul contemporan, aceasta prejudiciind imaginea sportului prin punerea în pericol a integrității și a impredictibilității competiției sportive.

Asupra acestui proiect au prezentat avize pozitive, cu unele propuneri și obiecții, comisiile permanente, Guvernul și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului.

Fiind pus în dezbateri, membrii Comisiei juridice, numiri și imunități s-au expus pozitiv asupra reglementărilor din proiect, menționând, totodată, inoportunitatea păstrării în proiect a componentei de infracțiune ”Traficul de influență în sport” (articolul 395), deoarece actuala redacție a Codului penal, prin articolul 326, este deja stabilită răspunderea penală pentru traficul de influență, care înglobează toate sferele vieții sociale, subiecții căreia au o calitate specială, fiind persoane cu funcții de demnitate publică, persoane publice străine, funcționari internaționali. Includerea în Codul penal a componentei de infracțiune ”Traficul de influență în sport”, ca o componentă separată de infracțiune, ar genera reglementarea similară a altor componente ce vizează traficul de influență în alte domenii. Această obiecție esențială se conține, de asemenea, în avizul Guvernului și în avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

Este cazul de menționat că, în Parlament, este înregistrat proiectul de Lege nr.2671 din 12 noiembrie, inițiativă legislativă a Guvernului, practic, similar proiectului dezbătut, ce vizează amendarea Codului penal cu unele prevederi care au drept scop prevenirea și combaterea practicilor corupte în sport.

Din acest motiv, este oportun, pentru lectura a doua, comasarea acestora și prezentarea Parlamentului unui proiect unic de lege.

Pornind de la cele expuse, Comisia juridică, numiri și imunități, cu majoritatea de voturi ale membrilor, a decis să propună plenului Parlamentului examinarea și aprobarea acestuia în primă lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări? Nu sînt.

Mulțumesc, doamnă vicepreședinte.

Stimați colegi,

Proiectul nr.1246. În condițiile raportului comisiei de profil, supun votului dumneavoastră aprobarea acestui proiect în primă lectură. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Proiectul nr.1246 este aprobat în primă lectură.

Proiectul nr.2671. Proiectul de Lege pentru completarea unor acte legislative.

Domnule general,

Vă rog.

Domnul Viorel Chetragu – *Director general al Centrului Național Anticorupție:*

Onorat Parlament,

Propun atenției dumneavoastră proiectul de Lege care vine să aducă amendamente noi la Codul penal al Republicii Moldova și, anume, urmează să incrimineze anumite acțiuni de domeniul abuzurilor în sport.

În mare parte, proiectul conține elemente similare cu proiectul anterior prezentat spre dezbateră dumneavoastră. Totodată, vreau să mă refer la elementele cu caracter de noutate, care sînt expuse în acest proiect și, în mare parte, acestea țin de necesitatea includerii în capitolul "Infrațiuni economice" a unor prevederi noi, și anume: manipularea unui eveniment și pariuri aranjate, articolul 242¹ și articolul 242², și includerea unor prevederi care urmează să facă unele concretizări în ceea ce ține de manifestările cu caracter corupțional în domeniul sporturilor, și urmează să includă modificarea prevederilor articolelor 333 și 334 din Codul penal al Republicii Moldova.

În mare parte, este vorba de manifestări cu caracter corupțional, care vor fi concretizate în prevederile acestor articole și ele vor permite sancționarea celor care sînt implicați în abuzuri sau elemente cu caracter de corupție în procesul de trucare a unor evenimente cu caracter sportiv.

Pe lângă aceasta, proiectul vizează și includerea unor prevederi ce țin de modificarea articolului 132 indice 8, Codul de procedură penală, și anume extinde categoria infracțiunilor, în privința cărora pot fi desfășurate măsuri speciale de investigație care ar permite documentarea, inclusiv procesual-penală, a unor asemenea infracțiuni, într-așa fel, ca acei, care comit asemenea abuzuri, să poată fi atrași la răspundere.

În mare parte, proiectul este susținut în discuții în cadrul comisiilor. S-a ținut cont de toate obiecțiile și observațiile înaintate.

Avînd în vedere cele expuse și prevederile raportului comisiei pe marginea proiectului anterior, rog să susțineți acest proiect.

Domnul Marian Lupu:

Vă mulțumesc.

Întrebări? Nu sînt.

Domnule Chetragu,

Vă mulțumesc.

Domnul Viorel Chetragu:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Rog comisia.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul nr.2671, înaintat cu titlu de inițiativă de către Guvernul Republicii Moldova, și a constatat următoarele.

Inițiativa legislativă a fost elaborată în conformitate cu recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, adoptată la 28 noiembrie 2011, și cu rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei din aprilie 2012 pe marginea raportului ”Necesitatea combaterii fraudării meciurilor”, în care se menționează că aranjarea meciurilor și pariurile suspecte pe evenimentele sportive se consideră acțiuni care prejudiciază imaginea sportului contemporan și se înscriu în problematica generală a fraudelor în sport, punând în pericol înregistrarea și imprezibilitatea competițiilor sportive.

În conformitate cu recomandările menționate prin articolul 1 al proiectului vizat, se propune introducerea în capitolul 10 al Codului penal (”Infrațiuni economice”) a două articole noi: nr.242¹ și nr.242 cu indicele 2, care prevăd răspundere penală pentru manipularea unui eveniment sportiv, precum și pentru pariurile aranjate pe un eveniment sportiv sau pe un alt eveniment propus pentru pariere. Iar la articolele 333 (”Luare de mită”) și 334 (”Dare de mită”) se introduc semne calificative pentru luare de mită și dare de mită de către un participant la un eveniment sportiv sau la un eveniment propus pe pariere de către subiecții acestor infrațiuni în cadrul unui eveniment sportiv sau unui eveniment propus spre pariere. Prin articolul 2 al proiectului se propune completarea alineatului (2) al articolului 132 indice 8, care va permite interceptarea și înregistrarea comunicărilor și pentru infrațiunile prevăzute la articolele 241¹ și 242 cu indicele 2.

Asupra acestui proiect avize pozitive au prezentat comisiile permanente și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului.

Fiind pus în dezbateră, membrii Comisiei juridice, numiri și imunități s-au pronunțat pozitiv asupra reglementărilor din proiectul nr.2671 și, cu majoritatea de voturi a membrilor comisiei, au decis să propună Parlamentului spre examinare și aprobare în primă lectură acest proiect.

Totodată, ținând cont de faptul că proiectul de Lege nr.2671 vizează aceeași problemă de reglementare ca și proiectul de Lege nr.1246, comisia, în conformitate cu alineatul (5), articolul 56 din Regulamentul Parlamentului, propune comasarea acestor proiecte pentru examinare în lectura a doua într-un singur proiect cu nr.2671.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări, stimați colegi?

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă deputat Apolschi,

Eu am o întrebare de clarificare, referitor la articolul 242 secund, alineatul (1). Deci ultima propoziție: "...săvârșită de către o persoană, care cunoaște cu certitudine..." Sintagma aceasta "cunoaște cu certitudine", dacă se mai întâlnește în legislație. Mi se pare că ea nu corespunde tehnicii legislative și este ambiguă. Părerea dumneavoastră, ca vicepreședinte a comisiei?

Doamna Raisa Apolschi:

Imediat eu am să vă... imediat.
242 secund?

Domnul Mihai Godea:

Da, da, da. Sintagma "persoană care cunoaște cu certitudine". "Cunoaște cu certitudine" un pic deranjează. Vă întreb, dacă se mai întâlnește în Codul penal și cine determină gradul de certitudine?

Doamna Raisa Apolschi:

Bine, aceasta ar putea fi un obiect de discuție pentru lectura a doua...

Domnul Mihai Godea:

Exact, da. Aceasta am vrut să clarific cu dumneavoastră, în calitate de jurist,
da?

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări?
Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Focșa – Frațiunea PLDM:

Mulțumim, domnule Președinte.

În alineatul întâi "dreptul de a ocupa anumite funcții". În ce domeniu? Sau "de a exercita o anumită activitate".

Dacă se vorbește despre manipularea unui eveniment în sport, eu cred că aici trebuie să precizați: "în domeniul dat".

Doamna Raisa Apolschi:

Aceasta să înțeleg că este o propunere a dumneavoastră?

Domnul Gheorghe Focșa:

Da.

Doamna Raisa Apolschi:

Da, ca un amendament?

Domnul Gheorghe Focșa:

Da.

Doamna Raisa Apolschi:

Bine. Se va lua în considerare la examinare pentru lectura a doua.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări? Nu sînt.

Mulțumesc.

Doamna Raisa Apolschi:

Eu vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, doamna Apolschi.

Stimați colegi,

În condițiile raportului comisiei, supun votului dumneavoastră aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.2671. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Proiectul nr.2671 este aprobat în prima lectură.

În continuare.

Proiectul nr.1147, stimați colegi. Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative din nota de care dispun eu.

Nu vă grăbiți, domnule ministru.

Noi am examinat acest proiect, am început examinarea și dezbateră și văd eu că de 2 sau de 3 ori a fost trimis în comisie și mișcat pe altă dată. Ca să nu reluăm de la bun început toată procedura, fiindcă Ministerul a prezentat raportul, eu aș propune, stimați colegi, să audiem care e raportul final, dacă s-a schimbat ceva.

Comisia de profil, domnul Ioniță. Avem 2 corapoarte: Comisia, domnul Stoianoglo, și Comisia juridică. Ca să avem toată plenitudinea informației. De acord așa?

Domnule Ioniță,

Vă rog, atunci, ne prezentați, poate, raportul pe marginea nr.1147, dacă au survenit careva modificări. Sau, dacă nu, constatați acest lucru.

Domnul Veaceslav Ioniță – Frațiunea PLDM:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.1147, care vine să aducă corectări la două... de fapt, să ajusteze legislația în urma modificărilor, pe care le-am operat, Parlamentul, într-o perioadă precedentă.

Comisia a examinat proiectul de lege și consideră că poate fi aprobat în primă lectură.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări către comisie?

Microfonul nr.3.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule președinte al comisiei,

Data trecută, când a fost examinat aici, în plen, și îmi răspundeți, la fel, la întrebare, și ați constatat faptul că, într-adevăr, articolul 1, la tot ce ține de Legea Curții de Conturi, și anume la numirea șefilor de subdiviziuni, nu prea se încadrează în acest proiect de lege, și intenția autorului, și din cauza aceasta, în comisie se va examina ca în primă lectură, în general, să se discute despre aprobarea doar a articolului 2, ce ține de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal. Iar ce ține de Curtea de Conturi să fie exclus completamente și, pare-mi-se, autorul chiar era de acord.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Noi... doar ceea ce am vrut să spun... nu am spus fraza pe care ați spus-o dumneavoastră.

Am spus doar următorul lucru: că acest proiect de lege, de fapt, vine să ajusteze două legi, într-adevăr, diferite. Unul ține la Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, altul ține la Curtea de Conturi.

Noi, în principiu, conceptual, acceptăm acest lucru, iar pentru lectura a doua va trebui să vedem și în privința Curții de Conturi. La Centrul de Date, din câte știu, nu sînt întrebări, sînt întrebări la Curtea de Conturi, și, dacă vor apărea, noi examinăm.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule președinte,

Noi vorbim despre o chestie conceptuală pentru lectura întâi, dacă vreți, deoarece articolele 14 și 16 din Legea cu privire la Curtea de Conturi prevede atribuții ale plenului Curții de Conturi la numirea funcțiilor de directori de departamente.

Domnul Marian Lupu:

Eu, dacă nu greșesc...

Domnul Andrian Candu:

Ce legătură are aceasta cu ajustarea legislației ce ține de denumiri...

Domnul Marian Lupu:

Eu, dacă nu greșesc, domnul președinte al comisiei...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu...

Domnul Marian Lupu:

...adineauri a spus că, conceptual, s-ar accepta propunerea dumneavoastră și mai departe deja ce...

Domnul Andrian Candu:

Eu n-am înțeles așa. Dacă ar mai putea să mai repete încă odată.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu, noi am discutat subiectul acesta cred că de 10 ori.

Domnul Andrian Candu:

Și atunci spuneți-l, așa cum este, în plen.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Și atunci eu pot să spun următorul lucru: noi de 100 de ori vorbim despre ce înseamnă conceptual. Conceptual înseamnă că noi acceptăm proiectul de lege, iar în lectura a doua pentru fiecare element se discută. (*Rumoare în sală.*)

Eu...

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule autor,

Noi, după aceasta, dacă votăm acum în primă lectură.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Noi putem să discutăm.

Domnul Andrian Candu:

În felul acesta, în redacția actuală, în lectura a doua noi nu mai putem să mai facem schimbări de genul acesta. De aceea, să discutăm și să avem acum o înțelegere.

În situația în care sînteți de acord că articolul 1 acolo nu are ce căuta, în acest proiect de lege, și dacă autorul este de acord, să purcedem și să-l votăm în primă lectură doar cu articolul 2. Și rugăm frumos, eventual, și opinia autorilor.

Domnul Marian Lupu:

Da. Deci eu văd, domnul ministru.

Domnul Oleg Efrim – ministrul justiției:

Da.

Domnul Marian Lupu:

...spuneți dumneavoastră, ca să nu zic eu numele dumneavoastră.

Microfonul nr.1.

Domnul Oleg Efrim :

Onorat Parlament,

Eu cred că propunerea este judicioasă, să examinăm cel puțin alineatul (2), pentru că este o urgență pentru Guvern în ceea ce privește Centrul Național pentru Protecția Datelor Personale.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Noi...

Domnul Andrian Candu:

Pot eu să pun o întrebare și să auzim un răspuns.

Stimate domnule autor,

Acceptați sau nu ca acest proiect de lege să fie votat doar în exclusivitate cu referire la articolul 2 și articolul 1 să fie exclus?

Domnul Oleg Efrim:

În situația în care se condiționează votarea proiectului de existență a articolului 1, atunci sigur că sîntem pentru, pentru că aceste prevederi din... cu articolul 2 sînt necesare pentru semnarea acordului cu Eurojust.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Doar vreau să informez plenul Parlamentului că noi avem în privința, referitor la Curtea de Conturi și alt proiect de lege. De aceea, nu este o problemă dacă separăm, dar, pînă la urmă, ceea ce vreau să spun și cred că de fiecare dată să o repetăm, chiar dacă noi acceptăm sau nu acceptăm, dar tot lucrul acesta se va reflecta în raportul comisiei pentru lectura a doua.

Aceasta doar am vrut să vă spun.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Să nu... Noi cu toții, pe partea... O clipă, că mai este o întrebare. Cu toții am constatat astăzi o situație, avem și confirmarea poziției autorilor, că propunerea înaintată de către colegul nostru, domnul Candu, autorii o acceptă și noi votăm, din start, în lectura întâi, în condițiile acestei propuneri, acceptate și de autor.

Alte întrebări? Nu sînt.

Mulțumesc.

E și un coraport al Comisiei juridice, numiri și imunități. El a fost distribuit. Se insistă prezentarea sau nu?

Bine. Stimați colegi,

Avînd aceste rezultate ale dezbaterilor, în condițiile acestui amendament, care a fost înaintat, acceptat de autori, supun votului dumneavoastră aprobarea proiectului de Lege nr.1147 în primă lectură. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Proiectul de Lege nr.1147 este aprobat în primă lectură.

Rog să se purceadă, în continuare, la pregătirea proiectului pentru lectura a doua.

Proiectul de Hotărîre nr.2615 cu privire la declararea anului 2013 Anul Spiridon Vangheli. Guvernul.

Domnule viceministru,
Vă rog.

Domnul Gheorghe Postică – *viceministru al culturii*:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Se propune atenției dumneavoastră proiectul de Hotărîre a Parlamentului cu privire la declararea anului 2013 Anul Spiridon Vangheli.

Domnilor deputați,

Spiridon Vangheli este o personalitate iminentă a culturii naționale, deținător al titlului onorific de „Scriitor al poporului”, care, recent, a împlinit vârsta de 80 de ani.

Spiridon Vangheli este scriitorul care, prin opera sa literară, a contribuit în mod substanțial la educarea copiilor și la formarea tinerelor generații din ultimele 5 decenii din țara noastră.

Spiridon Vangheli este un clasic al literaturii pentru copii, recunoscut departe de hotarele Moldovei.

Spiridon Vangheli este un ambasador al culturii și un Andersen al Republicii Moldova.

În contextul celor menționate, rog să susțineți acest proiect de hotărîre.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Domnul Gheorghe Postică:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări?

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte,

Domnule ministru,

În proiectul de hotărîre, articolul 2 – Guvernul, în termen de o lună, va elabora și va aproba Programul național de manifestări cultural-artistice consacrate Anului Spiridon Vangheli.

Înțeleg că veți avea o lună la dispoziție, dar ce pregătește Ministerul Culturii? Pentru că bănuiesc că aveți deja anumite idei la acest capitol, pentru că Spiridon Vangheli este, practic, nu greșesc, cel mai cunoscut scriitor de la noi, în viață, la ora actuală.

Domnul Gheorghe Postică:

Vă mulțumesc.

Într-adevăr, Ministerul Culturii deja a elaborat un proiect de acțiuni consacrate Anului Spiridon Vangheli și în acest proiect sînt stipulate o serie întregă de măsuri culturale care vor derula deci de la început, pe parcursul întregului an.

Deci inclusiv intenționăm să instituim un premiu special – „Spiridon Vangheli” pentru cele mai bune cărți destinate copiilor și tineretului. Organizarea unui Simpozion internațional cu personajele lui Spiridon Vangheli și impactul lor asupra copiilor secolului al XXI-lea. Un colocviu internațional deci cu aceeași tematică și editarea operelor lui Spiridon Vangheli.

De asemenea, sînt deci circa 20 de măsuri.

Domnul Mihai Godea:

Domnule ministru,

O întrebare doar încă de clarificare.

Domnul Gheorghe Postică:

Da.

Domnul Mihai Godea:

Spiridon Vangheli este cel mai tradus scriitor basarabean, dacă eu nu greșesc, în alte limbi și în alte țări. Dacă preconizează Guvernul să... edițiile în limbi străine ale operei lui Spiridon Vangheli în alte țări? Pentru că fac chiar o bună diplomatie și culturală, și populară operele domniei sale.

Domnul Gheorghe Postică:

Da, am înțeles. În proiectul Programului noi intenționăm să edităm operele lui Spiridon Vangheli la noi, în Republica Moldova, dar o să ne gândim și, iată, la această propunere care este una judicioasă.

Domnul Mihai Godea:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule viceministru.

Rog comisia.

Domnul Chiril Lucinschi – *Fracțiunea PLDM:*

Stimați deputați,

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a examinat proiectul de hotărîre nominalizat și, luînd în considerare atribuțiile și competențele funcționale, comunică următoarele.

Proiectul de hotărîre a fost prezentat de Guvern și propune declararea anului 2013 Anul Spiridon Vangheli în semn de recunoștință pentru aportul și contribuția

deosebită a maestrului la dezvoltarea literaturii pentru copii pe plan național și internațional.

Comisiile permanente și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului au avizat favorabil proiectul de hotărâre și propun adoptarea acestuia.

Urmare a dezbaterilor, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, cu votul majorității membrilor, (8 „pro”), propune proiectul de Hotărâre nr.2615 spre examinare și adoptare în plenul Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări pentru comisie? Nu sînt.

Mulțumesc.

Luare de cuvînt, domnul Ciobanu.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Ideea de a declara anul 2013 drept Anul Spiridon Vangheli este una cît se poate de firească, deși poate un pic întîrziată. Este un semn de recunoștință față de un nume mare din literatura noastră și un gest de prețuire a operei sale care ar face cinste oricărei literaturi.

Spiridon Vangheli este unul dintre cei mai de seamă scriitori din Republica Moldova, cunoscut prin cărțile sale pentru copii pe mai multe meridiane ale lumii, depășind, în acest sens, nivelul de valoare locală și conectînd procesul literar de la noi la circuitul literar internațional.

Un scriitor tradus în 68 de limbi, un autor al cărui nume stă pe buzele tuturor, un maestru al cuvîntului, care a dat naștere unor personaje literare de largă rezonanță, părintele spiritual al îngăduitului de toți Guguță merită din plin aprecierea noastră.

Sînt convins că instituirea Anului Spiridon Vangheli se va constitui și într-un bun prilej de promovare și valorificare a operei sale. Aici mă refer atît la cărțile pentru copii, cît și la miniaturile scilpitoare, ca de exemplu: „Calul cu ochi albaștri”, „Ministrul bunelului”, „Pantalionia – țara piticilor”, Măria sa...”, la baladele în versuri, toate acestea reprezentînd tipare de referință a literaturii noastre.

Stimați colegi,

Vă îndemn să votăm acest proiect de hotărâre și să aducem în conul de lumină, cu începere din anul 2013, opera literară a lui Spiridon Vangheli. În acest fel, ne vom aduce contribuția la actul cultural-artistic din Republica Moldova.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Vă mulțumesc, stimate coleg. (*Aplauze.*)

Stimați colegi,

Proiectul nr.2615, proiect de Hotărâre a Parlamentului. Cine este pentru aprobarea acestuia rog să voteze. Majoritatea. Proiectul nr.2615 este adoptat.

Proiectul de Lege nr.2002 pentru completarea articolului 53 din Legea învățământului. Inițiativa doamnei Palihovici, pe care o invit la tribuna centrală.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Proiectul de Lege cu numărul 2002 din septembrie 2012 prevede completarea articolului 53 din Legea învățământului și a fost elaborat în scopul asigurării protecției drepturilor fundamentale ale copiilor din Republica Moldova la un proces educațional bazat pe valori.

Totodată, această inițiativă urmărește și executarea angajamentelor pe care Republica Moldova și le-a luat și care rezultă din Convenția Consiliului Europei cu privire la protecția copiilor împotriva exploatării și abuzului sexual, semnată la 25 octombrie 2007 la Lanzarote și ratificată de către Parlamentul Republicii Moldova în decembrie 2011.

Astfel, proiectul prevede și propune ajustarea cadrului legislativ național la prevederile acestei Convenții. În acest sens, se propune amendarea articolului 53 din Legea învățământului în vederea asigurării neadmiterii persoanelor care au comis infracțiuni contra copiilor, contra sănătății publice sau a conviețuirii sociale, la ocuparea funcțiilor didactice din învățământ și la angajarea personalului auxiliar din acest domeniu.

Până în prezent, nu au fost prevederi în legislația națională ce ar limita accesul persoanelor care au abuzat sexual de minori în instituțiile sus-menționate, ceea ce reprezintă un pericol grav în procesul de educație a generației tinere.

Aceste probleme au și determinat înaintarea acestei inițiative și vine să contribuie la securitatea psihico-emoțională a copilului și ar garanta ca persoanele implicate în procesul educațional să fie integre din toate punctele de vedere și să corespundă normelor morale și de conduită general-valabile pentru societatea modernă.

Deci în varianta în care o propune astăzi proiectul de lege se prevede completarea articolului 53 cu un alineat adițional – (5¹) care ar suna în felul următor: nu pot ocupa funcții didactice în învățământ și angajate ca personal auxiliar în acest domeniu persoanele cu antecedente penale, inclusiv stinse, pentru săvârșirea de infracțiuni contra minorilor, sănătății publice sau conviețuirii sociale.

Știu că, în cadrul discuțiilor în comisiile din Parlamentul Republicii Moldova, au fost întrebări referitor la: cum ar fi determinată sănătatea publică și conviețuirea socială?

Această noțiune a fost luată din Codul penal. Codul penal are un capitol separat – Capitolul VIII, care se numește „Infracțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale”, unde intră și infracțiuni de... nu doar infracțiunile comise cu caracter de abuz sexual împotriva minorilor, ci intră și infracțiuni ce țin de circulația și producerea ilegală a substanțelor narcotice și psihotrope, consumul de

substanțe narcotice, proxenetismul, distrugerea intenționată a monumentelor de istorie și cultură.

Deci aceasta ar fi descifrarea ce fel de alte infracțiuni intră la capitolul „Infracțiuni contra minorilor, sănătății publice și conviețuirii sociale”.

Acest alineat este propus să fie completat, după alineatul (5) în articolul 53. Alineatul (5) prevede: condițiile de ocupare a funcțiilor didactice din învățământ se stabilesc de Ministerul Educației.

Consider că acest element de interzicere a acceptării în sistemul educațional a persoanelor cu antecedente penale, despre care am menționat, trebuie să fie scris expres în Legea învățământului. De aceea și am pregătit acest proiect de lege, pe care vă rog să-l susțineți.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări?

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Vredea:

Doamnă autor,

Cum credeți dumneavoastră; inițiativa rezolvă problema care o ridicați sau nu, pînă la urmă?

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Eu consider că această inițiativă contribuie la soluționarea acestei probleme. Nici o inițiativă legislativă și nici o lege nu va rezolva deplin problema, dar aceasta este o acțiune pe care trebuie s-o întreprindem să ne ajute să soluționăm această problemă.

Nu a fost prea multă publicitate pe astfel de cazuri și nu are Republica Moldova statistici cîte persoane care au antecedente penale sînt în instituțiile de învățământ de toate nivelele, dar sînt astfel de cazuri și, pentru a nu permite ca ele să se mai repete, pentru a asigura un spațiu confortabil de educație a copiilor și de promovare a valorilor autentice, consider că acest proiect de lege trebuie susținut.

Domnul Igor Vredea:

Da, dar vedeți că dumneavoastră lăsați în afara dispozițiilor pe care le promovați dumneavoastră asemenea infracțiuni cum ar fi cele care vizează viața sexuală a minorilor, fiindcă...

Doamna Liliana Palihovici:

Nu las. Este, abuzul sexual este inclus.

Domnul Igor Vredea:

Deci dumneavoastră spuneți că acei care au comis infracțiuni contra minorilor și...

Doamna Liliana Palihovici:

Virgulă...

Domnul Igor Vreamea:

Da, și cele...

Doamna Liliana Palihovici:

...sănătății publice sau conviețuirii sociale.

Domnul Igor Vreamea:

Și conviețuirii sociale. Acum, dacă o să vă uitați în Codul penal, o să vedeți care infracțiuni sînt considerate contra minorilor. Dar ce facem cu acelea: violuri, acțiunile cu caracter sexual asupra minorilor, fiindcă acolo avem agravante speciale. La viol, de exemplu, violul unui minor, pe urmă avem încă o circumstanță mai agravantă – violul unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani, ceea ce dumneavoastră...

Doamna Liliana Palihovici:

Din punctul meu de vedere...

Domnul Igor Vreamea:

Exceptați de la răspundere.

Doamna Liliana Palihovici:

...toate aceste infracțiuni intră în infracțiuni contra minorilor, fiindcă atunci, cînd este decizia instanței de judecată, ea stabilește clar că este pedepsit pentru abuz asupra... sau abuz sexual asupra unui minor, dar dacă dumneavoastră aveți propunere să completăm acest articol, eu, cu cea mai mare plăcere, accept propunerea dumneavoastră.

Domnul Igor Vreamea:

Eu v-am dedus ceea ce reiese din Codul penal, fiindcă avem infracțiuni contra minorilor, capitol aparte. Înțelegeți? Și restul sînt considerate ca și cum n-ar fi. Da, el vizează minorii, iată, altfel formularea ca să-i cuprindeți și pe acei, eu zic.

Doamna Liliana Palihovici:

Atunci propuneți să fie infracțiuni contra sau care vizează minorii?

Domnul Igor Vreamea:

Trebuie de văzut cum, ca victimă poate că apare minorul sau...

Domnul Marian Lupu:

Deci aceasta pentru lectura a doua în procesul de... Vedeți.

Domnul Igor Vremea:

Pentru lectura a doua, vă zic, n-o să...

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc pentru contribuție.

Domnul Marian Lupu:

Da.

Doamna Liliana Palihovici:

...domnule deputat.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Ghilețchi – Frațiunea PLDM:

Doamnă Palihovici,

Vreau, în primul rând, să vă felicit pentru această inițiativă legislativă. Este necesară, evident, în urma ratificării Convenției de la Lanzarote.

Totodată, pentru lectura a doua și pentru precizare, aș vrea să vă pun două întrebări. Prima ține de formula pe care ați propus-o: funcții didactice, învățământ și personal auxiliar. Am observat că Direcția generală juridică propune să păstrăm sintagma din lege, în care să fie incluse 4 categorii de persoane și, totodată, am vrut să precizez dacă în aceste categorii de persoane se încadrează și personalul care activează în grădinițele de copii, pentru că și acolo avem cazuri de abuz sexual împotriva minorilor.

Doamna Liliana Palihovici:

Deci a doua parte a întrebării nu am auzit-o. Dacă...

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Dacă în aceste două categorii, de fapt, cred că ar fi bine să luăm pentru lectura a doua propunerea Direcției generale juridice, să includem toate 4 categorii, și dacă în aceste categorii se vor încadra și persoanele care activează în grădinițele de copii, pentru că grădinițele de copii ar trebui și ele să intre sub incidența acestei inițiative legislative, adică, protejând copiii.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

Aceasta deja este. Eu vreau să atrag atenție supra la aceea ce prevede acum articolul 53, care se numește „Cadrele didactice”. și este dat, punctul 1: în învățământul preuniversitar cadrele didactice sînt ...Și este dat cine este la învățământul preuniversitar, cine este la învățământul mediu de specialitate la învățământul superior. La toate nivelele, inclusiv grădinițele.

De ce am păstrat separat cadrele angajate ca personal auxiliar? Fiindcă așa dă astăzi Legea învățământului: separarea funcției didactice în învățământ și personal auxiliar.

Direcția generală juridică, mi se pare, face trimitere la Legea cu privire la avocatură.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Nu, nu, nu. Da. Ei fac articolul 52 din Legea învățământului, unde sînt cadre didactice auxiliare, personal administrativ și cadre științifice. Adică, chiar și cadru personal... administrativ.

Doamna Liliana Palihovici:

Personalul din ... da. Articolul 52 din învățământ spune așa : personalul din învățământ este format din cadre didactice, cadre științifice, cadre didactice auxiliare și personalul administrativ.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da.

Doamna Liliana Palihovici:

Dumneavoastră propuneți ca...

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Eu cred că ar fi necesar să rămîna și personalul administrativ, intră și ei în...

Doamna Liliana Palihovici:

... să repetăm exact din..

Domnul Valeriu Ghilețchi:

...interacțiune cu copiii ...

Doamna Liliana Palihovici:

...articolul 52, da?

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da, deci aceasta cred că e o propunere bună.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, da. Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Și, în al doilea rînd, tot era o întrebare legată de Direcția generală juridică. Dumneavoastră deja ați făcut precizarea aceasta.

Legat de faptul cine va verifica aceste angajări. Pentru că ar trebui să existe și un mecanism de implementare a acestei legi.

Fiind prezent la două conferințe, în ultima vreme, privind implementarea Convenției Lanzarote, de exemplu, în Marea Britanie există o listă a acestor persoane, lista trebuie consultată în mod obligatoriu. Lista persoanelor care au comis abuz sexual împotriva copiilor. Dar este și mecanismul prevăzut: cine răspunde de acest lucru, adică.

În acest caz, nu credeți că ar fi bine să stipulăm persoanele sau mecanismul de implementare a legii? Cine va răspunde de angajarea acestor persoane? Să nu se strecoare asemenea persoane, după ce vom adopta legea, în sistemul de învățământ sau în instituțiile unde sînt minori.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, domnule Ghilețchi. Vă înțeleg îngrijorarea și o împărtășesc, desigur, și eu aș vrea ca procesul să fie unul cît mai corect și în securitate.

Dar, în mod general, se organizează concursuri pentru angajare în fiecare instituție de învățământ. Deci este o comisie în cadrul instituției de învățământ, în dependență de nivelul acestei instituții de învățământ, și această comisie selectează persoanele, după care și poartă răspunderea pentru ceea ce a selectat.

În cazul în care noi modificăm Legea învățământului și spunem acest lucru expres că este interzisă angajarea acestor persoane, deci comisia va fi obligată să țină cont de prevederile legii. Ea nicicum nu ar putea să facă abstracție de acest lucru. Fiecare proces-verbal de selectare a personalului este semnat de către președintele comisiei, care poartă răspundere pentru această... și trebuie să argumenteze selectarea persoanei la poziția respectivă și, după aceea, această angajare este oformată și printr-un contract de muncă. Persoana care semnează, respectiv, contractul de muncă poartă și ea răspundere pentru aceasta.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Logic sună foarte bine, dar mă gîndeam: poate ar fi util să folosim o sintagmă, pe care noi deseori o utilizăm, pentru lectura a doua, că, spre exemplu, Guvernul, în termen de șase luni, va aduce legislația în vigoare în conformitate cu această prevedere. Pentru că poate sînt și alte acte legislative...

Doamna Liliana Palihovici:

Da, vă mulțumim pentru propunere, ca una judicioasă.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

... și atunci dăm sarcină Ministerului Justiției...

Doamna Liliana Palihovici:

Mulțumesc mult.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

...ca ei să vadă și alte acte normative. Ar trebui să se regăsească această normă, propusă de dumneavoastră.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi...

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Doamnă Palihovici,

Ne spuneți în alocuțiunea dumneavoastră că nu există astăzi date statistice vizavi de câți... câte...

Doamna Liliana Palihovici:

Nu există o ...

Domnul Valeriu Munteanu:

... astfel de persoane...

Doamna Liliana Palihovici:

... statistică oficială.

Domnul Valeriu Munteanu:

...sînt astăzi în sistemul de învățămînt. Totuși, avînd în vedere faptul că cei angajați în sistemul de învățămînt sînt angajați, de obicei, marea lor majoritate, dacă nu, fără excepție, pe termen nedeterminat, ne-am putea trezi că avem în sistemul de învățămînt 10, 20 sau 100 de asemenea persoane, care pot să-și ducă mandatul încă 10 sau 20 de ani, necăzînd sub incidența acestei legi.

Cum credeți, putem, la lectura a doua, să găsim un mecanism, prin care să purificăm sistemul de învățămînt, inclusiv sub aspectul acestei legi?

Doamna Liliana Palihovici:

Logic ar fi ca, odată ce această lege, după ce va fi votată, va intra în vigoare, să fie aplicată și deci în cazul în care sînt astfel de persoane, acesta ar fi un temei, în baza căruia se poate de întrerupt contractul cu această persoană. Eu nu știu dacă Codul muncii prevede altceva, fiindcă, pînă acum nu au fost prevederi care făceau trimitere la interzicerea angajării în sistemul educațional a persoanelor care au fost găsite vinovate, și-au ispășit pedeapsa și au fost găsite vinovate pe infracțiuni contra minorilor sau a convețuirii sociale.

Domnul Valeriu Munteanu:

Vă mulțumesc foarte mult. Cred că, împreună cu toată lumea, trebuie, pentru lectura a doua, să găsim soluții și în acest sens.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog, dacă puteți să formulați amendamentul...

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Doamna Zinaida Chistruga – Frațiunea PCRM:

Doamnă deputat,

Ați spus aici foarte corect că comisia specială, virgulă, comisia specială va avea grijă să respecte cu multă atenție rigorile legale.

Spuneți-mi, vă rog, nu aveți dumneavoastră vreo temere că aceste rigori legale vor fi neglijate în momentul în care va interveni culoarea politică? De ce vă întreb? Pentru că eu am constatat și aici, la Ora sesizărilor, cazul când, în satul Sălcuța, raionul Căușeni, primarul din partea PLDM a deschis barul sub gardul liceului și nici adresarea colectivului de pedagogi, și nici adresarea directorului liceului nu a ajutat absolut la nimic. Primarul vinde băuturi alcoolice și deci țigări în imediata apropiere a liceului, cu gravă încălcare a tuturor rigorilor legale.

În acest context, spuneți-mi dumneavoastră, chiar sînteți...

Doamna Liliana Palihovici:

Eu am înțeles întrebarea.

Doamna Zinaida Chistruga:

... încrezuți că nu va interveni culoarea politică?

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă deputat,

Vă mulțumesc pentru această întrebare. Și eu cred că acest proiect de lege vine cu o modificare pe un domeniu, în care culorile politice, cu adevărat, nu își au loc. Noi vorbim despre sistemul educațional, de spațiul pe care noi îl creăm pentru a crește copiii acestei țări, despre calitatea educației pe care o oferim. Și eu aș vrea să cred că nu vor fi nici un fel de influențe politice. Dar...

Doamna Zinaida Chistruga:

Eu v-am adus un exemplu...

Doamna Liliana Palihovici:

.... ar rămîne... Dați-mi voie să spun pînă la sfîrșit. Ar rămîne în sarcina noastră, a Parlamentului, să monitorizăm în continuare cum va fi pusă în aplicare această lege și să sesizăm de fiecare dată încălcările. În cazul în care dumneavoastră ați menționat despre o încălcare într-un anumit sat, ați avut dreptul și dumneavoastră să faceți interpelare, și eu, personal, voi face, fiindcă nu am știut de acest caz, doamnă, și voi face interpelare, ca... Legea este lege pentru toți, indiferent că este primar, că este ministru sau este altcineva.

Doamna Zinaida Chistruga:

Doamna deputat,

Ca să fie clar cazul, am făcut interpelare și mi s-a răspuns, procurorul raionului a răspuns că nu este temei pentru a deschide dosar penal.

Eu, de fapt, n-am cerut și nici n-am dreptul să cer dosar penal. Eu am cerut intervenția Procuraturii, pentru a aduce situația la rigorile legale. Și mi s-a răspuns: nu putem deschide dosar penal...

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă deputat,

Eu cred că dumneavoastră ați găsit exact cel mai potrivit instrument de a transmite mesajul și de a-l duce pe calea cea dreaptă pe...

Doamna Zinaida Chistruga:

Aceasta și am făcut.

Doamna Liliana Palihovici:

...persoana care a deschis...

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Doamna Liliana Palihovici:

...un bar într-un loc neautorizat.

Doamna Zinaida Chistruga:

Foarte bine.

Doamna Liliana Palihovici:

Eu sper că acest lucru va... această încălcare va fi înlăturată și, așa... Nu vreau să puneți într-un coș toți oamenii, fiindcă oamenii sînt diferiți, dar noi, politicienii...

Doamna Zinaida Chistruga:

Trebuie să luptăm împreună pentru drepturile copilului.

Domnul Marian Lupu:

Stimate colege...

Doamna Liliana Palihovici:

...noi, politicienii, trebuie să dăm exemplu...

Domnul Marian Lupu:

Da.

Doamna Liliana Palihovici:

...cum trebuie să fie respectată legea în țară.

Domnul Marian Lupu:

Eu vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Noi, acei din Parlament, trebuie să monitorizăm ca legea să fie aplicată exact așa cum noi o votăm.

Doamna Zinaida Chistruga:

Noi știm și noi facem, acei din Parlament, iar acei din partide...

Doamna Liliana Palihovici:

Și noi tot așa facem.

Doamna Zinaida Chistruga:

...le țin umbrela adepților lor.

Doamna Liliana Palihovici:

Dumneavoastră când ați ajuns în Parlament...

Domnul Marian Lupu:

Eu vă rog, la subiect.

Doamna Liliana Palihovici:

...tot printr-un partid ați ajuns.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Doamna Liliana Palihovici:

Toți împreună.

Doamna Zinaida Chistruga:

Nu prin lezarea drepturilor copiilor.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Candu...

...eu am zis: microfonul nr.3.

Doamna Liliana Palihovici:

...n-am lezat drepturile nimănui.

Domnul Andrian Candu:

Stimată doamnă,

Ideea și intenția este nobilă, dar, din punct de... dar chiar și juridic, uneori intenția nobilă nu poate să aibă loc, pentru simplul motiv că drepturile constituționale, care presupun dreptul la muncă, sînt la fel de importante.

Și mai mult ca atît, ceea ce ar atrage atenția foarte mult unui jurist, sînt cuvintele: ”inclusiv stinse”, ”antecedentele penale inclusiv stinse”. Pedepsele penale au ca și scop, dar dacă vreți, au două scopuri. Este scopul coercitiv și cel educațional. Cel care a săvîrșit o pedeapsă... acel care a săvîrșit o infracțiune și, ulterior, și-a ispășit pedeapsa, el se presupune că el este reabilitat. Și, mai ales, trece timpul și... lui deja i se sting antecedentele.

Astfel, din punct de vedere juridic, un acest proiect de lege, să avem pardon, dar el este anticonstituțional. Ba mai mult ca atît, ați menționat cîteva categorii de infracțiuni și, în mod special, de exemplu, conviețuirea socială. Nu am verificat, dar bănuiesc că la conviețuirea socială sînt și infracțiuni mici, cum ar fi, de exemplu, la fel de importante, dar cum ar fi, de exemplu, neplata pensiei de întreținere, pensie alimentară. În cazul de față, la fel, ei nimeresc sub incidența acestui proiect de lege.

Și, ba mai mult ca atît, ca și o mică obiecție la propunerea domnului Munteanu. Orice proiect de lege are... nu are efect retroactiv, de aceea acest proiect de lege nu se va putea aplica relațiilor de muncă deja existente.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Eu mă bucur că dumneavoastră ați apreciat ideea nobilă și eu sper că dumneavoastră veți susține pînă la capăt și acest proiect.

Atunci cînd vorbim despre admiterea în sistemul educațional a anumitor persoane, din punctul meu de vedere, trebuie să fie aplicate alte criterii de evaluare a moralității persoanelor admise în sistemul educațional.

De ce am pus și ”săvîrșirea”... și ”inclusiv infracțiuni stinse”? Vă zic de ce. Eu nu consider că o persoană care a abuzat sexual un minor, după ce și-a ispășit pedeapsa, el vine reeducat din instituții... din penitenciar și noi putem avea garanția 100% că el nu va da recidivă, că el nu va mai comite o dată o astfel de infracțiune.

Al doilea element. Eu nu consider că o persoană, care a fost învinuită și a fost găsită vinovată, declarată vinovată de către instanța de judecată, și-a ispășit pedeapsa pe trafic de ființe sau pe proxenetism, are dreptul să fie angajat în calitate de învățător. Care este partea morală a procesului?

Domnul Andrian Candu:

Stimată doamnă,

Sînt de acord, de acord...

Doamna Liliana Palihovici:

Statul, de aceasta și este stat, să vină cu reglementări clare: cui îi permite să activeze în sistemul educațional. Și aceasta nu este o formă de discriminare,

aceasta este o formă de protecție a minorului, ceea ce trebuie să facă statul: să asigure o securitate, o creștere sănătoasă copiilor.

Tot dumneavoastră ați mai... eu nu văd aici partea neconstituțională, ea nu a fost sesizată nici de una din comisiile care au prezentat aviz, nu a fost sesizată nici de către Procuratura Generală și astfel de legi există în toată Europa de Apus, care au venit drept rezultat al creșterii incidenței a astfel de cazuri, de abuz în instituțiile de învățământ, și nu cred că legislația europeană ar permite lucrurile, să zicem, neconstituționale în țările lor...

Domnul Andrian Candu:

Să sperăm...

Doamna Liliana Palihovici:

.... și nu văd nici un conflict cu...

Domnul Andrian Candu:

Și sperăm că...

Doamna Liliana Palihovici:

...Constituția a acestui proiect de lege aici.

Domnul Andrian Candu:

Stimată doamnă,

Să sperăm că aveți dreptate, doar că există un anumit risc ca, totuși, un astfel de proiect de lege să fie lovit de constituționalitate pentru simplul motiv că, odată un antecedent penal stins, deja presupune că persoana este reabilitată. E potrivit sistemului de drept care există, într-adevăr, și în Europa Occidentală.

Doamna Liliana Palihovici:

Depinde de caracterul antecedentului.

Domnul Andrian Candu:

O singură...

Doamna Liliana Palihovici:

În cazul persoanelor care au abuzat sexual un copil, ele nu pot să lucreze în sistemul educațional, domnule Candu.

Domnul Andrian Candu:

Aceasta o decide nu legiuitorul, dar instanța de judecată.

Doamna Liliana Palihovici:

Aceasta nu...

Domnul Andrian Candu:

Deoarece instanța de judecată este cea, atunci, care dă pedeapsă, de exemplu, cu închisoare, dă și o pedeapsă complementară de interdicere de a desfășura anumite activități...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule ...

Domnul Andrian Candu:

... pe o anumită perioadă de timp.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Instanța de judecată dă deciziile în baza legilor, pe care le adoptă legiuitorul, iar legiuitorul trebuie să analizeze și să gândească corect: ce dăunează creșterii sănătoase a copilului? Deci acel lucru noi trebuie să-l interzicem să apară în sistemul de educație.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Stimați colegi.

Domnul Andrian Candu:

Atunci, pentru așa ceva, ar fi trebuit să existe o altă inițiativă și anume în Codul penal și în Codul de procedură penală ...

Domnul Marian Lupu:

Nu, nu...

Domnul Andrian Candu:

... ar fi trebuit să fie, la acele infracțiuni, pe care le-ați menționat, ca pedeapsă obligatorie complementară pentru instanța de judecată – interdicerea desfășurării unor activități, și nu în Legea cu privire la ...

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg ...

Stimată..

Doamna Liliana Palihovici:

Aceste legi ar trebui să fie scrise expres în Codul... în Legea învățământului și după aceea se completează și Codul penal. Dar...

Domnul Marian Lupu:

Să procedăm în felul următor...

Doamna Liliana Palihovici:

...pentru mine a fost o surpriză când am citit în detaliu Legea învățămîntului și nu am găsit această stipulare în legislația Republicii Moldova. Din punctul meu de vedere, acest lucru trebuia să fie, din start, inclus în Legea învățămîntului. Și atunci când vom dezbate Codul educației, trebuie să avem grijă... fie...

Domnul Andrian Candu:

Atunci, ca o sugestie...

Doamna Liliana Palihovici:

... ca acest lucru să fie, să apară și în acel document.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Andrian Candu:

... ca o sugestie, colegi, dacă ...

Domnul Marian Lupu:

Voi deja aici ați început să...

Domnul Andrian Candu:

...ca o sugestie...

Domnul Marian Lupu:

...încrucișați săbiile?

Domnul Andrian Candu:

Ca o sugestie...

Domnul Marian Lupu:

Bine, eu doar vreau să fac o remarcă, în general.

Există întrebări, noi toți sîntem interesați ca acest proiect de lege, în ultimă instanță, să fie perfect legal...

Doamna Liliana Palihovici:

Absolut.

Domnul Marian Lupu:

...să nu poată fi atacat și să intre în acțiune. Pe care motiv, pentru lectura a doua, o să rog toată lumea să verifice și să reverifice partea de conținut, ca să ne asigurăm de această cale corectă.

Vă rog, sugestiile.

Domnul Andrian Candu:

Ca o... și o sugestie că, oricum, lipsește un articol 2 aici, ce se referă la intrarea în vigoare și la alte dispoziții tranzitorii. Ca și o sugestie aici, probabil, ar fi ca să obligăm Guvernul să vină, într-un anumit termen, să zicem de 90 de zile...

Doamna Liliana Palihovici:

Da. De acord.

Domnul Andrian Candu:

...cu modificări în legislația penală și procedura penală, care să țină cont și să pornească, de fapt, de la baza, din partea ceea. Și atunci, într-adevăr, proiectul de lege va fi complet.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, eu vă mulțumesc mult pentru aceste propuneri, stimați colegi, și vă mulțumesc pentru înțelegerea importanței abordării acestui subiect. Am venit cu această propunere și am fost sigură că, cu participarea dumneavoastră în discuții, noi vom putea face un proiect de lege foarte bun, care ne-ar ajuta să creăm un spațiu corect pentru educarea copiilor.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Întrebare? Că ați fost deja.

Domnul Valeriu Munteanu:

Pentru că am fost vizat în luarea de cuvânt a domnului Candu, vreau să-i spun că noi nu împărtășim îngrijorările dumnealui. Este un proiect de lege perfect legal, perfect constituțional. Or, imperativele acestui... obiectivele acestei legi nu este să-i protejeze pe monștri, ci să apere sistemul nostru de învățământ, copiii noștri. Și eu sper că dumnealui n-o să meargă la Curtea Constituțională să atace acest...

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Nu. Nu putem face așa. Adică...

Doamnă Palihovici,

Vă rog. Eu, cred, gândesc, trebuie să fim foarte și foarte corecți și, de aici, din start, să asigurăm legalitatea, dar nu să mergem pe calea că, da, legea este neconstituțională, dar hai și vom închide ochii, și să n-o atacăm la Curte.

Deci aceasta nu este o ieșire din situație. Sarcina noastră este aici să asigurăm calitativ și profesionist conținutul și caracterul deplin legal al oricărui proiect de lege. Ca să nu permitem nimănui ulterior să aibă posibilitate de atac și, cel mai important, de câștig la Curtea Constituțională.

Rog comisia.

Domnul Chiril Lucinschi:

Stimați deputați,

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a examinat proiectul de lege nominalizat și, luând în considerare atribuțiile și competențele funcționale, comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de deputatul în Parlament Liliana Palihovici și are ca scop asigurarea protecției drepturilor fundamentale ale copiilor.

La adresa comisiei au parvenit avizele comisiilor permanente, a Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, precum și a Guvernului. Toate avizele sînt favorabile examinării și aprobării proiectului de lege în primă lectură.

De asemenea, în comisie a parvenit și punctul de vedere al Procuraturii Generale, care exprimă susținerea proiectului. Toate propunerile expuse în avizele prezentate vor fi examinate în contextul perfecționării proiectului de lege.

Urmare a dezbaterilor, comisia, cu votul majorității membrilor (8 ”pro”), a susținut proiectul de Lege nr.2002 și propune plenului Parlamentului aprobarea proiectului în primă lectură.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări? Nu sînt.

Stimați colegi,

În aceste condiții ale raportului comisiei de profil, supun votului dumneavoastră aprobarea în primă lectură a proiectului nr.2002. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Proiectul nr.2002 este aprobat în primă lectură.

Și un ultim proiect de act legislativ pe ordinea de zi de astăzi, înainte de Ora întrebărilor. Proiectul de Hotărîre nr.2838, cel cu privire la aprobarea bugetului CNPF pentru anul 2013. Domnul Ioniță. Da, dacă nu greșesc? Sau domnul Guma? Cine?

Vă rog, domnule Guma.

Domnul Valeriu Guma – Frațiunea PDM:

Stimați colegi,

Eu, ca autor, și colegii mei de comisie, domnii Ioniță și Cojocari, venim în fața dumneavoastră cu o inițiativă legislativă, care este un proiect de Hotărîre a Parlamentului cu privire la aprobarea bugetului Comisiei Naționale a Pieței Financiare pe anul 2013.

Prin proiectul de Hotărîre a Parlamentului se propune aprobarea veniturilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare pe anul 2013, aplicînd taxele și plățile percepute pentru prestarea de servicii a participanților la piața financiară nebancară, a căror cheltuieli urmează a fi efectuate pentru executarea atribuțiilor comisiei.

Conform proiectului de hotărîre, bugetul Comisiei Naționale a Pieței Financiare pe anul 2013 se propune a fi aprobat la capitolul „Venituri” în sumă de

17 605 de mii și la capitolul „Cheltuieli” – în sumă de 25 392, cu un deficit în sumă de 7 milioane 800 de mii aproape.

Sursa de finanțare a deficitului respectiv va fi soldul planificat la începutul anului în sumă de 7 milioane 787 de mii, care, conform prevederilor alineatului (4) al articolului 6 al Legii privind Comisia Națională a Pieței Financiare rămîne disponibil pe contul Comisiei Naționale pentru anul financiar următor.

Vreau să menționez, totodată, că mărimea taxelor și plăților stabilite și percepute de comisie pentru anul 2013 sînt expuse în anexă și sînt menținute la nivelul anului 2012, cu excepția taxelor din emisiile obligațiunilor emise de autoritățile locale, care a fost micșorată această taxă de la 005 la 001.

Rog Parlamentul să fie acceptat acest buget.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări?

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Guma:

Este Ioniță.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Stimate domnule autor,

Noi, ieri, în comisie am discutat această propunere, eu vreau s-o repet de la microfon, fiindcă ține de concept. În scopul stimulării și activizării pieței financiare nebankare și stimulării creării noilor societăți pe acțiuni, noi propunem ca la anexa ce ține de mărimea taxelor, taxa percepută din suma emisiei valorii mobiliare plasate la înființarea societăților pe acțiuni și din suma emisiei valorilor mobiliare, achitate în contul majorării capitalului social, să fie micșorată cu 50 la sută, de la 04 să fie 02. De ce spun că ține de concept? Dat fiind faptul că trebuie să modificăm suma veniturilor cu 1,3 milioane de lei și această sumă se propune să fie achitată din contul soldului disponibil care rămîne la comisie.

Domnul Marian Lupu:

Autorul, poziția.

Microfonul nr.1.

Domnul Valeriu Guma:

Da, noi, într-adevăr, am discutat acest lucru și undeva am avut datele statistice, care arată că, pe viitor, s-ar putea, doamnă deputat. Și noi am discutat ca, în acest an, să menținem această taxă, să vedem, totuși, ieșind din situația că a fost afectată și piața de capital într-un fel de crizele care sînt în regiune, noi înțelegem că ar fi un mecanism de stimulare a investițiilor și a pieței de capital în Republica Moldova.

Dar, am discutat și cu comisia, venituri suplimentare acum pe acest an sînt calculate din situația reală. Să sperăm că solduri, resurse în solduri așa majore, ei

spun că n-o să mai permită, avînd în vedere că și au un proiect, dacă vedeți, în sinteza cheltuielilor, de majorare a cheltuielilor și, în primul rînd, pentru ...

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Valeriu Guma:

... perfecționarea cadrelor, echipamentului. Au nevoie de diferite ... ce ține de colaborarea lor cu instituțiile internaționale.

De aceea, da, poate această taxă 04 de coborît la 02 ar da o economie de un milion 300 de mii, dar ea nu va influența categoric la ameliorarea pe piața de capital.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Atunci, s-o reducem, în genere, la zero, dacă vrem să amelioreze.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.1. Comisia.

Domnul Iurie Filipov – membru al Comisiei Naționale a Pieței Financiare:

Dacă îmi permiteți, o scurtă informație la acest capitol. Logic ar fi, într-adevăr, așa cum propun domnii deputați, că această taxă ar putea stimula. Însă informația și practica de care dispune comisia arată că impactul regulator al acestei taxe este foarte mic. Astfel, în 2009, comisia a încasat din această taxă circa 2 milioane de lei tot cu taxa de 04, în 2010 – 3 milioane de lei, în 2011 – 3 milioane jumătate. Deci existența acestei taxe, care se păstrează pe mai mulți ani, nu influențează intențiile de emisii suplimentare ale societăților pe acțiuni.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Președinte,

Eu rog ca această propunere să fie pusă la vot.

Domnul Marian Lupu:

Da, o voi supune votului.

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Уважаемые господа,

Автор, авторы, прежде всего,

Скажите мне, пожалуйста, есть ли смысл утверждать бюджет с дефицитом в 7 миллионов лей, покрытие которого за счет сальдо, который хронически наращивается? За два бюджетных года сальдо с ... нет, за последний год сальдо с 4 миллионов лей прошлого года выросло до 8 миллионов. Сальдо не утилизатор. Зачем это делать? Какие такие необходимости заложены в этом дефиците у этой комиссии, что мы

позволяем такой бюджет иметь? Сальдо осталось в их распоряжении, достаточно.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.1.

Domnul Iurie Filipov:

Aici se întâmplă o neclaritate, eu am încercat să lămuresc aceasta și la comisie. S-a întâmplat așa că anul 2011 a fost deosebit de profitabil pentru încasările comisiei. Bugetul la venituri a fost executat cu circa 172%, s-a întâmplat un sold de mai mult de 8 milioane de lei, care s-a acumulat pe conturile comisiei. Acest sold nu a intrat în bugetul anului 2012. Pentru că bugetul anului 2012 a fost făcut înainte de finalizarea anului 2011. Și ele acum, aceste resurse, se află pe conturile comisiei, noi nu le putem utiliza, deoarece ele nu sînt bugetate. Acum venim cu propunerea ca ele să fie bugetate pentru anul 2013

Soldul, despre care vorbește domnul deputat Reidman, pentru anul 2012, că a fost și anul 2012 cu deficit, acest sold s-a acumulat pentru anii precedenți 2009, 2010. Se întâmplă așa că ultimii ani întotdeauna veniturile comisiei din taxele regulatorii sînt ceva mai mari decît veniturile bugetate, veniturile planificate. Deci în pofida situației mai complicate, piața oricum este într-o anumită dezvoltare.

Domnul Oleg Reidman:

Очень хорошо. Тогда скажите, пожалуйста, сейчас мы утверждаем бюджет снова до истечения бюджетного года. Какой вы ожидаете сальдо на конец 2012 года?

Domnul Iurie Filipov:

Eu pot doar să spun că, de pildă, conform datelor pe primele zece luni ale anului 2012, bugetul comisiei planificat pentru anul 2012 este executat la 92% Deci, practic, în anul acesta noi am ... cum se spune, am folosit toate resursele bugetate pentru anul acesta.

Domnul Oleg Reidman:

Это ... Я больше не имею право на вопросы, только два, но это свидетельствует о сжатию финансового рынка и об отсутствии нормальных, реальных источников, регулирующих, из которых живет эта комиссия, если они съели такое сальдо.

Domnul Marian Lupu:

Aici pot fi și mai multe ...

Domnul Valeriu Guma:

Dar pricina nu este în asta.

Domnul Marian Lupu:

Poate fi și situația ...

Stimați colegi,

Este plină criză economică, lucrul acesta se răsfrânge asupra pieței financiare nebankare. Și atunci, în modul în care CNPF nu are nici un fel de susținere de la buget, sînteți într-o ... Domnule autor ... sînteți într-o autonomie financiară. În acest caz, ea trebuie să țină cont de situația care va continua și anul viitor, și peste un an, dacă vor fi ei cu proficit sau vor avea sold, sau îl vor utiliza gradual.

Alte întrebări?

Domnul Valeriu Guma:

Anume aceasta, domnule Președinte, și s-a discutat la comisie, avînd în vedere că e complicat să estimezi trendul în situația de criză.

Domnul Marian Lupu:

E greu.

Domnul Valeriu Guma:

Și ei sînt în autonomie, și noi nu avem dreptul să lezăm această autonomie.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări nu sînt.

Domnule Guma,

Mulțumesc.

Rog comisia.

Dumneavoastră ați prezentat din partea grupului de autori? Da.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Hotărîre a Parlamentului nr.2838 privind aprobarea bugetului Comisiei Naționale a Pieței Financiare. Parametrii de bază i-a enunțat colegul nostru.

Comisia economie, buget și finanțe, în baza raportului, propune Parlamentului (votarea cu 6 voturi „pentru”, 3 voturi „contra” și 3 voturi „abținut”) adoptarea acestei hotărîri. Plenul urmează să decidă susținerea sau nesusținerea.

Domnul Marian Lupu:

Da. Mulțumesc.

Întrebări?

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Еще раз.

Господин председатель,

Мы когда рассматривали на комиссии бюджет, к сожалению, нам не было представлено никакой динамики финансового рынка, ни по следкам, ни по инвестициям, ни по регулировкам, которые там скапливаются у них. Может быть, вам известно или может быть нам подскажут, какова динамика за последние три года вот этого финансового рынка, в особенности после принятия нового Закона о рынке капитала?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule președinte ...

Chiar dacă întrebarea dumneavoastră nu ține de proiectul de hotărîre, dar are corecțiune la comisie, cred că comisia vă va răspunde la această întrebare. Mai mult ca atât, dumneavoastră știți că Legea pieței de capital a fost foarte mult dezbătută, dumneavoastră ați venit cu multe amendamente, apreciem că ele au fost acceptate, majoritatea. Și noi avem timp să mai discutăm la acea lege chiar în ședința specială în comisie, deoarece legea va intra în vigoare într-un an de zile. Trebuie să venim cu toate îmbunătățirile, dar aici, la hotărîre, am înțeles că nu aveți întrebări. Aveți la Legea pieței de capital, care a fost o lege unde am muncit împreună foarte mult.

Domnul Oleg Reidman:

Ну, мы все-таки утверждаем сейчас бюджет ...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Desigur. El a răspuns.

Domnul Oleg Reidman:

То есть, мы, грубо говоря, покупаем какую-то услугу от этой комиссии и мы должны знать, что это услуга работает эффективно.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Desigur. Eu așa și am spus că va răspunde.

Domnul Oleg Reidman:

... что комиссия способствует развитию финансового рынка, поддерживает его, развивает и т.д., а не тормозит.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Exact aceasta și am spus, că chiar dacă nu se referă la proiectul de hotărîre, la care, am înțeles, nu aveți obiecții, comisia va răspunde la întrebarea dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

La timpul respectiv. Căci astăzi discutăm proiectul respectiv de lege.

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

După prezentarea raportului și raportului comisiei, procedura de vot o vom începe cu supunerea votului propunerii kolegei noastre doamna deputat Greceanîi. Cine este pentru susținerea acestei propunerii rog să voteze.

Așa, ridicați, vă rog, mânușile mai sus, să le văd eu. 1, 2 ... Dacă sînt multe, atunci eu vă rog să fie anunțate. Eu am pus la vot propunerea punctuală a doamnei Greceanîi, nu încă aprobarea proiectului pe ansamblu. Așa că acei care ridică așa mâinile, fără să mă asculte, rog să vă concentrați.

Cine este pentru? 1, 2, 3 voturi văd eu.

Sectorul nr.1 – nu sînt.

3 voturi „pentru.” Propunerea nu a fost susținută de plen.

Acum, stimați kolegi,

Votul pe ansamblu pe marginea proiectului nr.2838, în condițiile raportului comisiei de profil. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea.

Vă mulțumesc.

Proiectul nr.2838 este aprobat.

Și, stimați kolegi,

Proiectul nr.2930. Un proiect de Hotărîre a Parlamentului. Eu o să-mi permit să expun rapid caracterul tehnic sau conținutul tehnic al acestui proiect. Odată cu validarea mandatului de deputat pentru domnul Anatol Arhire, proiectul nr.2930 propune:

Paragraful 1. Articolul 1. Domnul Valeriu Saharneau să fie ales în calitate de membru al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică și, pe această cale, să elibereze funcția de membru al Comisiei agricultură și industrie alimentară.

Și paragraful 2. Domnul Anatol Arhire să fie ales în calitate de membru al Comisiei agricultură și industrie alimentară.

Respectiv, articolul 2. Intrarea în vigoare a acestui proiect la data adoptării.

Iată și tot conținutul.

Cine este pentru aprobarea acestui proiect de Hotărîre rog să voteze. Majoritatea. Vă mulțumesc. Proiectul nr.2930 este adoptat.

Sîntem ajunși acum la ora 13.14, la Ora întrebărilor.

Stimați kolegi,

Întrebările dumneavoastră.

Microfonul nr.3.

Doamna Violeta Ivanov – Frațiunea PCRM:

Deci întrebarea este către Centrul Național Anticorupție.

Stimați kolegi,

Recent, în presa a apărut o informație cu privire la alocarea mijloacelor financiare din fondul ecologic național, subliniez: bani publici, către unele asociații obștești conduse și fondate de persoane care se află în relație de rudenie și politice cu ministrul mediului Gheorghe Șalaru.

Mă refer aici la repartizarea a 1,5 milioane lei Asociației „EcoCim” din Cimișlia, fondată de Andrei Șalaru, fiul ministrului mediului, și condusă de Andrei

Prisăcaru, care este președintele Organizației de Tineret a Partidului Liberal din Cimișlia, precum și repartizarea a 258 mii lei Asociației Obștești „Protejăm Mediul Împreună”, iarăși din orașul Cimișlia, condusă de Alexandru Ciornîi, fratele consultantului din cadrul Serviciului juridic al Ministerului Mediului Veaceslav Ciornîi. Ambii fiind nepoții ministrului mediului.

Alt caz, semnalat în presă, este câștigarea licitației cu privire la elaborarea noii pagini web a Ministerului Mediului de către Întreprinderea Individuală „Svetlana Crețu”, fondată de soacra lui Alexandru Ciornîi.

E de menționat aici că secretarul grupului de lucru cu privire la achiziții al Ministerului Mediului este Veaceslav Ciornîi.

Solicit respectuos verificarea legalității repartizării și valorificării mijloacelor financiare menționate mai sus, precum și existența relațiilor de rudenie și politice între Gheorghe Șalaru, pe de o parte, care este ministrul mediului, iar pe de altă parte, de Andrei Șalaru, Andrei Prisăcaru, deci Alexandru Ciornîi, Veaceslav Ciornîi, pe de altă parte.

Totodată, solicit verificarea atribuirii surselor financiare din fondul ecologic național către organizațiile obștești și agenții economice ce aparțin sau sînt conduse de către persoane ce dețin funcții de demnitate publică.

Solicit, respectuos, ca răspunsul să fie prezentat oral, în ședința de plen a Parlamentului.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, doamnă deputat.

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Anghel:

Mulțumesc.

Deoarece majoritatea Parlamentară nu a susținut invitația ministrului agriculturii la ședința în plen de astăzi, rog ca dumnealui să fie prezent la Ora întrebărilor pentru joia viitoare și să răspundă la două întrebări.

Prima întrebare este legată de compensațiile pentru susținerea agricultorilor, legate de lichidarea consecințelor secetei din anul curent, și anume să răspundă: de ce în loc de 200 de lei, atît cît a promis Guvernul, acum li se propune agenților economici doar 117 lei și acei care nu acceptă în scris această sumă li se... în general li se spune că nu vor primi deloc susținerea financiară?

Și a doua întrebare. Mă interesează de ce domnul ministru Bumacov a dat dispoziție, în august 2012, ca să se elibereze certificate fitosanitare pentru exportul legumelor și fructelor doar pentru agenții economice care acceptă să livreze producția doar unui singur importator din Federația Rusă, care se numește Rus Impex?

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Stimați colegi și stimată doamnă Președinte al ședinței,
Ce fel de Ora Guvernului noi avem astăzi, dacă nu este prezent nici un membru al Guvernului?

Doamna Liliana Palihovici:

Vor fi data viitoare, la solicitarea...

Domnul Grigore Petrenco:

De procedură. Aceasta de...

Doamna Liliana Palihovici:

...deputaților, domnule deputat.

Domnul Grigore Petrenco:

Aceasta de procedură.

Doamna Liliana Palihovici:

Astăzi solicitați pentru participarea reprezentanților Guvernului pentru ședința următoare. Pentru săptămâna viitoare.

Domnul Grigore Petrenco:

Atunci nu o numiți Ora Guvernului. Deci întrebare.

Doamna Liliana Palihovici:

Este Ora întrebărilor, vă rog.

Domnul Grigore Petrenco:

Am o întrebare către Ministerul Finanțelor, Trezoreria de Stat.

Solicit prezentarea informațiilor referitor la cheltuielile din fondul de rezervă al Guvernului, legate de vizitele conducerii Guvernului peste hotarele Republicii Moldova: câți bani s-au cheltuit pentru deplasările Prim-ministrului Vlad Filat cu avioanele private, închiriate, deci cu rute charter?

De asemenea, solicit prezentarea informațiilor: cine achită deplasările deputaților, conducerii Parlamentului Republicii Moldova cu aceleași rute charter în cadrul așa-numitor vizite de lucru pe linie parlamentară?

Rog ca această informație să fie prezentată în scris.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.4.

Doamna Alla Mironic:

Mulțumesc.

Я обращаюсь с предложением пригласить на следующее заседание господина Филата и министра обороны Республики Молдова, которые принимали участие в совещании руководителей глав государств и министров обороны по вопросам связанным с подготовкой к 70-летию Великой победы в Великой отечественной войне 1941-45 годов.

На этом заседании было принято решение о подготовке к этому юбилею, и хотелось бы услышать из уст участников этого совещания, какие документы подписаны представителями нашей делегации.

Спасибо.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.2.

Domnul Iurie Muntean:

Mulțumesc frumos, doamnă Președinte al ședinței.

Data trecută, pentru Ora Guvernului de astăzi, eu am solicitat prezența ministrului economiei, precum și a ministrului agriculturii și alimentației pentru a ne spune care este situația, cu adevărat, creată în jurul Fabricii de Conserve din Cupcini „Natur Bravo”, avînd în vedere că în ultimele cîteva săptămîni, acolo s-a iscat un conflict între colectivul de muncă, pe de o parte, dar pe de altă parte proprietarii acesteia, conflict în care este implicată și administrația publică locală.

Avînd în vedere că această întreprindere este un agent economic de importanță pentru orașul Cupcini și, de fapt, cel mai mare client și consumator al serviciilor întreprinderilor municipale, fapt care permite menținerea tarifelor locale la serviciile comunale la un nivel cît de cît acceptabil pentru populație, acest conflict are repercusiuni foarte serioase pentru întreaga regiune.

Repetat, solicit la următoarea, pentru următoarea zi de joi prezența ministrului economiei Valeriu Lazăr și a ministrului agriculturii și industriei alimentare, pentru a elucida această situație neplăcută și pentru a ne spune care sînt acțiunile elaborate de Guvern în vederea înlăturării consecințelor acesteia.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Am înregistrat.

Microfonul nr.3.

Domnul Veaceslav Bondari:

Ранее я пятнадцатого одиннадцатого обращался к министру строительства по поводу строительства сектора дороги в селе Флорены к дому господина депутата Мунтяну Валерия.

Обращался, чтобы провели контроль и ответили мне, потому что предыдущий контроль, когда я обращался в прокуратуру, ответил, что построено согласно документам 300 метров дороги.

Когда я замерил, очутилось 600 метров дороги.

Господин министр транспорта почему-то переадресовал это все дело министру дорожного строительства. Вернее, министр строительства переадресовал министру дорожного строительства, дорожной инфраструктуры и транспорта Шалару, который мне буквально дал отписку, не представив никаких документов.

Я так и не понял, на сколько метров было запланировано официально строительство дороги: на 300 или на 600?

Doamna Liliana Palihovici:

An înregistrat.

Alte întrebări nu sînt.

Declar şedinţa închisă.

Şedinţa...

Scuzaţi, vă rog. Domnul Godea, declaraţie.

Domnul Mihai Godea:

Stimaţi colegi,

Onorată asistenţă,

Tăcerea naşte monştri, iar indiferenţa omoară. Sînt spicuri din înţelepciunea populară, pe care, dacă unii dintre colegi încă nu au reuşit să guste din ea, o mai pot face în răstimpul care le-a rămas pînă la sfîrşitul mandatului.

De săptămîni bune, opinia publică este bulversată de informaţii privind presiunile fiscale şi vamale asupra mediului de afaceri, presiuni care bagă în faliment companiile autohtone şi alungă investitorii străini.

În aceste săptămîni, a răbufnit un fenomen care îşi întinsese demult tentaculele către companiile care încă mai sînt profitabile. Conflictul dintre FISC şi Compania germană „Draexlmaier” nu doar a consternat societatea, ci a trimis şi un semnal dezarmant către alţi investitori: ocoliţi Moldova.

Despre problemele cu care se confruntă această companie s-a discutat şi la forumul economic „Uniunea Europeană – Moldova” de la Berlin de acum cîteva săptămîni. Ce-i drept, prin culoare, iar reacţia reprezentanţilor companiilor germane a fost una univocă. Aceştia au rămas decepţionaţi de tratamentul aplicat colegilor lor în Moldova.

Sînt sigur că majoritatea partenerilor străini sînt informaţi din prima sursă de neregulile în raporturile dintre comunitatea de afaceri şi instituţiile de stat.

Cel mai trist este faptul că în situaţia concernului german sînt alte sute de companii mai mici care întîmpină probleme similare, însă acestea au luat apă în gură, motivul tăcerii este simplu: frica.

Tac exportatorii de struguri şi mere. Tac exportatorii de miez de nucă. Acceptă fără împotrivire să achite taxe de mii de euro sub formă de mită la export, pentru că nu mai au cu cine discuta în ţara lor în care ei, din păcate, nu mai decid.

Sîntem singura ţară de pe mapamond în care se dă şpagă pentru a realiza un export de produse agricole. Problemele de staţionare a transporturilor prin vămile moldoveneşti, precum şi în cele ale Federaţiei Ruse, nu au fost din motive tehnice, ci au fost generate de încercările unor demnitari de a prelua aceste businessuri şi

epopeea nu are semne să se încheie cît de curînd. Iată că și agricultura, neatractivă odinioară, a intrat în vizorul monopolurilor economice gestionate de către guvernanți.

Stimați colegi din Alianță,

Ați votat cu ochii închiși politica bugetar-fiscală, cu toate avertizările publice pe care le-am făcut, inclusiv în procesul dezbaterilor parlamentare.

Introducerea cotei TVA de 20 la sută în agricultură a reprezentat o calamitate mai puternică decît seceta din anul curent, calamitate organizată și implementată cu griji. În consecință, avem sute de gospodării agricole falite și aproape tot zahărul de pe piața internă de contrabandă.

Poate din acest considerent se insistă atît de mult ca contrabanda să nu mai constituie o infracțiune penală.

Toate aceste acțiuni, greu de explicat rațional, complementate de interpretarea și implementarea arbitrară a legilor și actelor normative au șubrezit climatul investițional, iar tradiționalul welcome to Moldova nu mai însuflă încredere și reprezintă... și prezintă prea puțin interes pentru potențialii investitori, dar și pentru acei care au investit deja în Moldova.

Țin să menționez că operarea în regim de urgență a modificărilor în legislație, legi ticluite în regim pompier, nu constituie soluții și sînt chiar dăunătoare.

Stimați colegi,

Asistăm la falimentul investitorilor de speranțe. Potrivit Forbes, Moldova ocupă locul 92 în clasamentul celor mai bune țări pentru mediul de afaceri, alături de Liberia, Lesotho, Senegal, Malawi, Tanzania, Mali, Pakistan și Vietnam, iar în Raportul Davignon bBusiness 2013 a Băncii Mondiale, Moldova ocupă locul 83 din 185 de țări în imediata apropiere de Brunei, Vanuatu și Sri Lanka.

Nu am nimic împotriva unor state ca Mali sau Tanzania, dar cred că comunitatea de afaceri din Moldova merită mult mai mult.

Corupția și birocrăția sufocă libera inițiativă economică, iar constrîngerile, de ordin administrativ în mediul de afaceri sînt tot mai apăsătoare. Hărțuiala agenților economici prin intervenții abuzive și nefondate ale statului în activitatea întreprinderilor devine o normă în Republica Moldova.

Acest fenomen duce la degradarea credibilității dintre sectorul public și cel privat și afectează grav garantarea dreptului asupra proprietăților și investițiilor private. Guvernarea a renunțat la demonopolizarea pieței interne, eliminarea practicilor anticoncurențiale în tranzacțiile comerciale și diminuarea presiunii fiscale. Aceste condiții sperie comunitatea de afaceri din țară și împinge Moldova în topul țărilor neatractive pentru investitori.

În condițiile uneia dintre cele mai mari presiuni fiscale din cadrul CSI și în condiții de criză economică, administrarea fiscală sau vamală este utilizată drept bîta pentru a determina loialitatea agenților economici față de grupurile economico-financiare ale puterii.

În final, țin să subliniez că mandatele trec repede, iar răspunderea oricum va veni, chiar dacă și cu o anumită întîrziere.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Declar ședința de astăzi a Parlamentului închisă.

Următoarea ședință va avea loc mâine, vineri și va începe la ora 10.00.

Ședința s-a încheiat la ora 13.30.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*